

M 05

Sector de Serveis Urbans
i Medi Ambient

Memòria 2005

Informe anual 2005

Barcelona ha engegat aquest darrer any el Pla Integral de Manteniment de la ciutat, amb el qual donem resposta a la necessitat de pair tots els nous espais públics que han sorgit d'un procés de transformació urbana ambiciós i generador de qualitat de vida. Molts dels espais que encara mantenim frescos a la nostra memòria, que ens semblen acabats de fer, ja tenen quinze o vint anys, i en aquest temps han tingut un ús intensiu per part dels ciutadans. Cal posar-los a to, deixar-los en condicions òptimes per tal que els ciutadans puguin seguir-ne gaudint en les mateixes condicions del primer dia.

Hem lluitat per aconseguir nou espai públic amb la voluntat de millorar la nostra convivència. Ara hem de fer que les voreres, el mobiliari urbà, els paviments, tinguin un nivell elevat de qualitat, perquè aquesta qualitat ha esdevingut amb el temps un element definitori de la nostra ciutat, una exigència ciutadana que estem obligats a no defraudar.

I a més de tot això, precisament per cercar l'escreix de qualitat que volem que ens caracteritzi i el compromís de la ciutat amb unes determinades formes de fer compatibles amb el nostre entorn, hem treballat per tal que aquest manteniment es faci també d'unes maneres molt concretes, privilegiant l'ús de paviments sonoreductors per reduir fins a la mínima expressió la contaminació acústica, aprofitant l'aigua del subsòl per netejar els carrers, introduint vehicles elèctrics i no contaminants per a les tasques de neteja, o impulsant la utilització de bombetes de baix consum en l'enllumenat de la ciutat.

Són formes de fer exemplificadores, que ens demostren com el treball per aconseguir una ciutat de qualitat, capaç d'oferir-se en les millors condicions als seus ciutadans cada dia, no està en absolut en conflicte amb els principis de la sostenibilitat. Ben al contrari, aquests principis incideixen de forma important en la nostra qualitat urbana.

Joan Clos
Alcalde de Barcelona

L'any 2005 ens ha alertat de la importància d'estalviar recursos. La sequera que vam patir és una prova evident de la necessitat de definir polítiques d'actuació que promoguin aquest estalvi. Això s'ha d'aconseguir des de dues vessants: d'una banda fent un ús racional dels recursos i promovent polítiques d'estalvi i d'ús d'energies renovables i no contaminants, i de l'altra, educant en els valors ambientals per construir una societat basada en un model sostenible. Des de la gestió municipal s'ha avançat molt en tots dos sentits.

Pel que fa a l'estalvi d'aigua, s'ha incrementat l'ús d'aigua freàtica per a l'alimentació de fonts ornamentals i per al reg de carrers. En altres aspectes, com l'enllumenat públic, s'han instal·lat a la ciutat més lluminàries de baix consum. També s'ha apostat decididament per la implantació d'energies renovables i no contaminants, com és el cas de l'energia solar. Des de l'entrada en vigor de l'Ordenança solar l'any 2000 s'han tramitat 428 projectes d'edificacions que representen 31.050 m² de superfície de captació solar tèrmica. A més, s'ha anat introduint l'ús d'altres energies no contaminants, per exemple amb els nous vehicles de neteja i conservació de la xarxa del clavegueram i de neteja viària, que funcionen amb gas natural, o amb els vehicles elèctrics per al buidatge de papereres. Aquests vehicles, a més de no contaminar, també generen menys soroll, un altre dels aspectes en què més s'ha treballat en els darrers mesos. Així mateix, la construcció d'infraestructures, com els dipòsits d'aigües pluvials que milloren la qualitat de les aigües vessades al mar, també és una contribució important per aconseguir una ciutat amb qualitat ambiental.

Aquest camí ferm cap a un model de gestió sostenible dels recursos de res no serviria si no es reforça, com hem apuntat anteriorment, amb un programa educatiu que basteixi la cultura de la sostenibilitat, que estengui la consciència ambiental i fomenti la participació de tots els agents, començant per les escoles, i cerqui el compromís dels que treballem directament amb les polítiques de gestió ambiental. L'Agenda 21 està sent en aquest sentit una eina de treball eficient que ha de garantir que l'esforç que duem a terme avui no tan sols tingui continuïtat en el futur, sinó que es vegi potenciat per les generacions següents.

Imma Mayol

Tercera Tinenta d'Alcalde i Presidenta de la Comissió de Sostenibilitat, Serveis Urbans i Medi Ambient

Els barcelonins i barcelonines han sabut guanyar-se el carrer i convertir-lo en un escenari de gran importància en les seves vides. També ho és per la gent que ens visita. El carrer és un lloc de convivència, de relació, un lloc per gaudir del temps d'oci, per anar a comprar, per gaudir del sol i de l'aire lliure; en definitiva, un escenari dinàmic on batega la vida.

Els ciutadans estimen el carrer i per això demanen un espai públic de qualitat, net i en bon estat, i necessiten uns serveis municipals que garanteixin aquesta qualitat. Des del Sector de Serveis Urbans i Medi Ambient hem fet un pas endavant per respondre a les necessitats dels ciutadans. L'inici de les actuacions de millora integral de l'espai públic ha estat un dels eixos principals per assolir aquest compromís de qualitat. Actualment, ja s'han dut a terme actuacions a més de 700 carrers i en el període 2006-2007 està previst arribar als 825. Les obres han permès la millora de l'espai públic basant-se en un programa d'actuacions dissenyat en funció de les necessitats de cada carrer o plaça.

El concepte de millora de l'espai públic té un sentit global i té en compte no només la bona conservació d'elements com ara la pavimentació, les voreres, el mobiliari urbà o altres equipaments. Dins del concepte de millora s'inclouen també els criteris d'accessibilitat, amb la construcció de guals per a vianants i l'eliminació de barreres arquitectòniques a la via pública i als edificis.

Pel que fa a la neteja, el sector també ha respost a les noves necessitats i a les noves exigències, i ha posat en marxa més recursos per garantir el manteniment d'un espai públic net. Paral·lelament, s'ha incidit a reforçar les campanyes de civisme, conscients que si bé sovint és necessària l'adopció de mesures correctives per assolir un espai públic de qualitat, cal igualment aprofundir en les mesures preventives, mitjançant una conscienciació de la responsabilitat que tots tenim de respectar el nostre entorn i l'espai de convivència privilegiat que ens ofereix una ciutat com Barcelona.

La tasca dels que treballem als serveis municipals haurà de seguir orientada a cercar totes les vies de participació que ajudin a diagnosticar necessitats, a trobar solucions específiques i a promoure la implicació i cooperació de tots els ciutadans en el manteniment d'un model eficient de gestió l'espai públic.

Francesc Narváez

Regidor de Serveis Urbans i Manteniment

Sumari

Sector de Serveis Urbans i Medi Ambient (10-19)

- Programa d'Actuació Municipal 2004-2007
- Per una gestió eficaç
- El pressupost per mantenir la ciutat
- Recursos humans

Neteja i recollida selectiva (20-27)

- Neteja i recollida de residus

El manteniment de la ciutat (28-49)

- Pla de Manteniment Integral de l'espai públic
- Coordinació de les obres al carrer
- Senyalització i estructures viàries
- Enllumenat i estalvi energètic
- Pavimentació
- Fonts i llacs
- Clavegueram
- Aprofitament d'aigües freàtiques

El medi ambient (50-59)

- Programes ambientals
- Gestió dels espais naturals
- Control de contaminació acústica
- Energia solar

Participació i comunicació (60-69)

- Campanyes de comunicació
- Programa IRIS
- L'Acord Cívic

Equip de coordinació i producció:

Anna Abellà, Lis Francès, Montse Trepal i Ester López (OgilvyOne worldwide)

Disseny

OgilvyOne worldwide

Direcció d'art i maquetació

Anna Pons

Fotografies

Ajuntament de Barcelona - Joan Morejón - Ojo x Ojo

Impressió

Novoprint

Juliol 2006

Dipòsit legal B-32.270-06

1

Sector de Serveis Urbans i Medi Ambient

Barcelona és una ciutat activa, on les persones es mouen constantment. Els ciutadans gaudeixen de la vida al carrer: les places, els parcs o la platja són espais molt freqüentats tant pels barcelonins com pels visitants. Així doncs, mantenir els espais comuns nets i ordenats, com també garantir el bon funcionament de les infraestructures amb total respecte pel medi ambient, són prioritats per l'Ajuntament. El Sector de Serveis Urbans i Medi Ambient és responsable de decidir i impulsar les actuacions necessàries per fer possible una Barcelona confortable, operativa i sostenible.

Programa d'Actuació Municipal 2004-2007

L'any 2005 l'Ajuntament de Barcelona ha assolit alguns dels objectius bàsics contemplats al Programa d'Actuació Municipal per al període 2004-2007. Aquestes són les iniciatives més rellevants que ja s'han portat a terme des del Sector de Serveis Urbans i Medi Ambient.

Durant el 2005 s'han executat obres de millora de la imatge, d'accessibilitat i de manteniment a 786 carrers

Sostenibilitat i medi ambient

- Presentació de 61 plans d'Acció 21 que se sumen als 170 aportats per les escoles signants de l'Agenda 21. Entre les iniciatives presentades per l'Ajuntament, destaquen el Projecte Oreneta o el programa Oficina Verda.
- Entrada en funcionament de 10 vehicles de neteja i conservació de la xarxa de clavegueram que uti-

litzen gas natural com a combustible i, per tant, són menys contaminants i menys sorollosos.

- Reducció dels consums d'aigua i energia per part dels serveis municipals.
- Disminució de la contaminació acústica i posada en marxa del II Programa Marc de Minoració del Soroll (per al control de motocicletes i locals d'oci nocturn a l'estiu, entre altres).

Manteniment i neteja

- Ha culminat les d'actuacions de manteniment a 786 carrers de la ciutat (a 474 s'han fet exclusivament guals per a vianants).
- Barcelona ja disposa del 84% dels guals de vianants previstos al Pla de Millora de l'Accessibilitat, que pretén adaptar les voreres a les persones amb mobilitat reduïda. Actualment, més de 800 quilòmetres de carrers ja són accessibles.
- Com a complement als projectes de rehabilitació integral de l'Institut de Parcs i Jardins, s'ha procedit a la millora i el manteniment de 10 parcs de la ciutat.
- Ha augmentat el percentatge de residus recollits selectivament, fins arribar al 44,4% del volum total.
- S'inicia la separació de la fracció reciclable dels voluminosos que es recullen.
- En el marc de l'Acord Cívic s'han establert 19 nous acords de cooperació. Destaquen els de millora integral de l'espai públic, amb associacions de veïns, i el de foment de la recollida selectiva i la gestió correcta de residus.

Espais naturals

- Barcelona té **2.834,95 hectàrees de superfície verda i 153.343 arbres**. Aquest exercici s'ha dissenyat i implantat el Pla del Control del Risc de l'arbrat viari, l'objectiu del qual és detectar les situacions previsibles de perillositat, com caigudes de branques o troncs.
- L'any 2005 s'ha continuat implantant el **Programa de Gestió Integral del Litoral de Barcelona (PGILB)**, el qual potencia la incorporació de criteris mediambientals al manteniment de la nostra costa i les platges.
- Les platges de Barcelona han obtingut **cinc banderes blaves** i una distinció temàtica en Informació i Educació Ambiental atorgada l'any 2004. I s'han estrenat nous equipaments i serveis a les platges de la Nova Icària, Sant Sebastià, Banys del Fòrum, Mar Bella i Nova Mar Bella.

Per una gestió eficaç

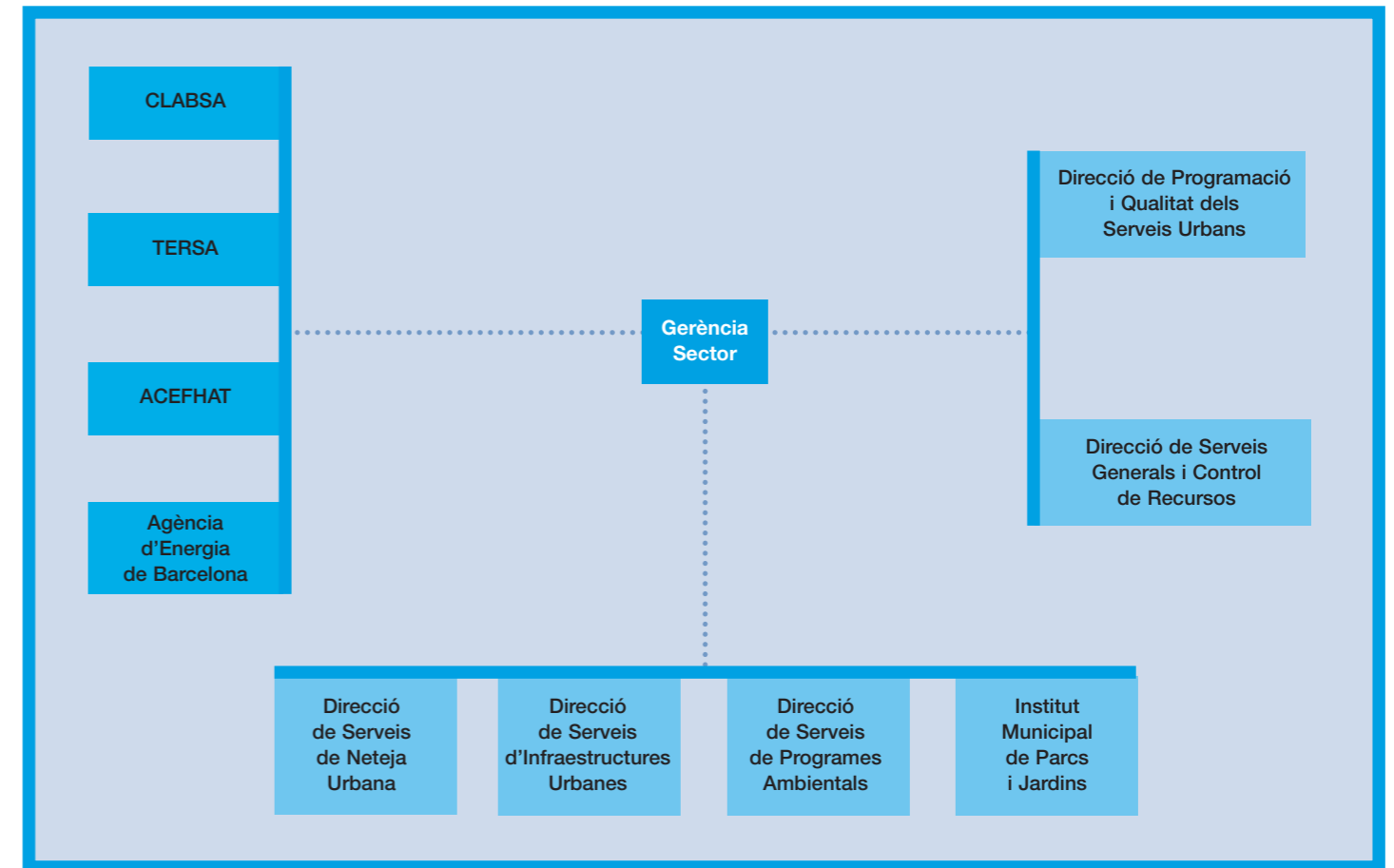
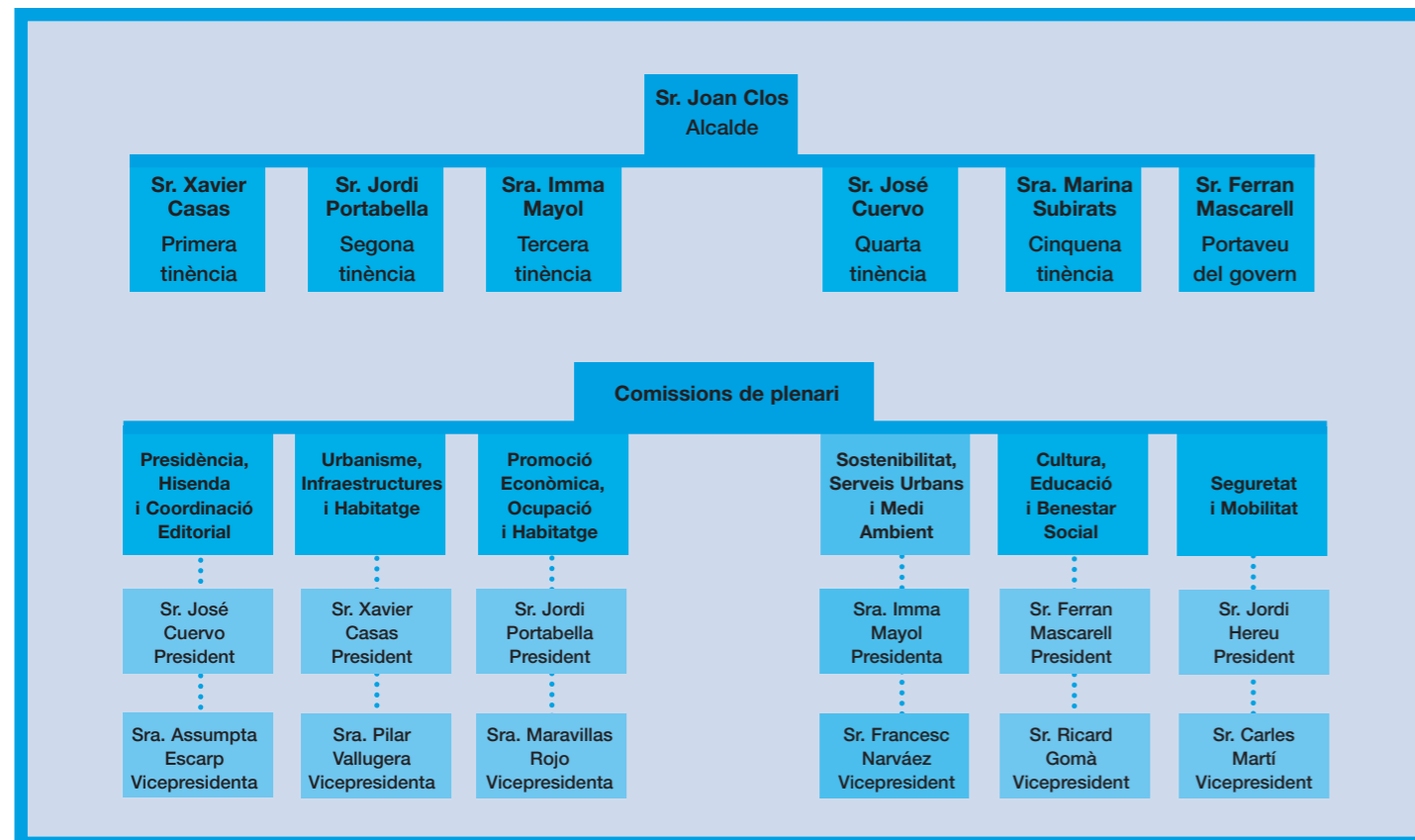
El Sector de Serveis Urbans i Medi Ambient treballa cada dia per millorar la qualitat de vida de Barcelona i per convertir-la en una ciutat cuidada, operativa i respectuosa amb l'entorn. S'encarrega d'executar les polítiques d'actuació impulsades des de la Comissió de Sostenibilitat, Serveis Urbans i Medi Ambient, d'acord amb les resolucions adoptades al Plenari del Consell Municipal.

El Sector està integrat per diversos organismes executius i de suport, així com per empreses i entitats vinculades.

■ **TERSA** (Tractament i Selecció de Residus, SA). És responsable de la gestió, el tractament i l'eliminació dels residus municipals de Barcelona i l'Àrea Metropolitana, activitat que exerceix en col·laboració amb una empresa que ha constituït, Solucions Integrals per als Residus (SIRESA). TERSA està par-

ticipada per l'Ajuntament de Barcelona i l'Entitat Metropolitana de Serveis Hidràulics i Tractament de Residus (EMSHTR).

■ **CLABSA** (Clavegueram de Barcelona, SA). El seu objectiu és la planificació, el control i l'explotació tècnica del clavegueram de la ciutat, així com altres serveis relacionats. Està integrada per l'Ajuntament de Barcelona, Aigües de Barcelona i Fomento de Construcciones y Contratas.

■ **ACEFHAT**. És una entitat formada per l'Ajuntament i les empreses Aigües de Barcelona, Fecsa-Endesa, Gas Natural, Telefónica i Auna Telecomunicacions. S'ocupa de coordinar i gestionar les obres de serveis que s'executen a la via pública.

■ **Agència d'Energia de Barcelona**. És un consorci públic creat per impulsar el posicionament de Barcelona com una ciutat exemplar en els aspectes vinculats a l'energia i el medi ambient. En formen part l'Ajuntament, l'Institut Català de l'Energia, l'EMSHTR, l'IDAE, la UAB i la UPC.

■ **Institut Municipal de Parcs i Jardins**. És un organisme autònom adscrit funcionalment al Sector de Serveis Urbans i Medi Ambient, i la seva tasca és administrar el patrimoni verd de la ciutat. També col·labora en el manteniment de les platges.

El sector executa les polítiques d'actuació impulsades per la Comissió de Sostenibilitat, Serveis Urbans i Medi Ambient

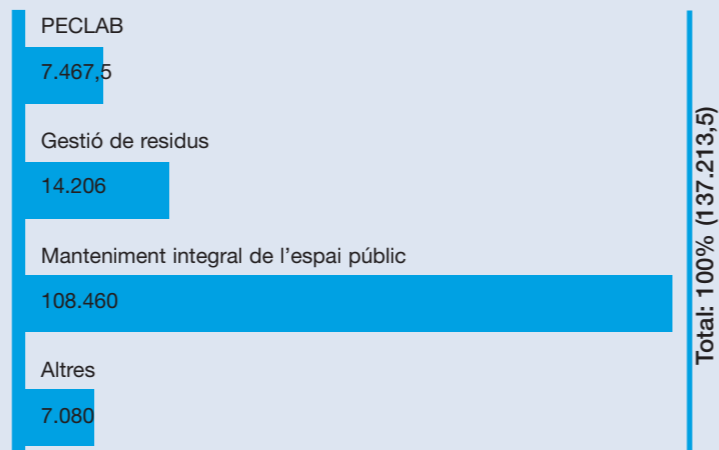
El pressupost per mantenir la ciutat

El 2005 el manteniment de Barcelona s'ha portat a terme amb un pressupost total de 298,4 milions d'euros, un 7% més que l'any anterior. S'han efectuat moltes de les inversions previstes al Programa de Millora Integral de l'Espai Públic 2004-2007 i s'ha posat en marxa un Pla de xoc de la neteja, que ha suposat un augment del 12% de la despesa destinada a aquesta finalitat.

- Dels 298,4 milions d'euros que s'han destinat al manteniment de la ciutat, el 79% correspon a la despesa efectuada pel Sector de Serveis Urbans i Medi Ambient. El 21% restant fa referència a les contractes de manteniment compartides amb els districtes i gestionades des del Sector (neteja i recollida, pavimentació i enllumenat).
- El cost destinat a la recollida de residus i neteja dels carrers ha estat de 159 milions d'euros, un 12% més que el 2004. La posada en marxa del Pla de xoc de la neteja ha contribuït a aquest augment.

Pla d'inversions del Sector 2004-2007

- El manteniment de les infraestructures ciutadanes, del clavegueram i les fonts, de la pavimentació i senyalització i de l'enllumenat ha representat un cost de 55,5 milions d'euros, un 6% més que durant l'exercici anterior.

Principals inversions

- Aquest any s'han realitzat moltes de les actuacions incloses al Programa de Millora Integral de l'Espai Públic, el qual preveu despeses per valor de 137 milions d'euros entre 2005 i 2007. Dins del programa, el 2005 s'ha actuat en més de 390 carrers de tots els districtes, amb una inversió de 24 milions d'euros.
- Les inversions del Programa de Gestió de Residus s'han dirigit a les obres de millora de les instal·lacions de recollida pneumàtica de Ciutat Vella, amb l'inici de la futura central del Raval (la segona del districte amb la de Santa Caterina). La xarxa pneumàtica s'ha consolidat i ha finalitzat la construcció de minipunts verds, alhora que ha arrencat la segona fase del Parc de Neteja de Font Trobada a Montjuïc.
- En l'exercici 2005, i en el marc del Pla de Millora del Clavegueram (PECLAB) corresponent al període 2004-2007, cal destacar l'inici de la segona fase del col·lector Via Barcino, que ha de finalitzar el primer trimestre de 2006.

El 2005 s'han invertit 159 milions d'euros en la recollida de residus i en neteja

Recursos destinats al manteniment de la ciutat

Despesa corrent (milers d'euros)*	2002	2003	2004	2005
NETEJA I RESIDUS	140.444	161.172	177.082	191.809
Neteja i recollida de residus	113.043	130.700	141.885	159.069
Tractament de residus	27.401	30.473	35.196	32.740
INFRAESTRUCTURES	45.895	49.030	52.454	55.586
Pavimentació carrers	6.304	7.325	6.908	7.932
Enllumenat públic i estalvi	18.705	19.668	21.818	22.457
Estructures viàries	2.638	3.036	2.748	3.408
Senyalització	1.084	1.060	1.354	1.353
Clavegueram	12.860	13.228	14.624	15.423
Fonts i llacs	4.303	4.713	5.002	5.013
MEDI AMBIENT	38.004	41.071	43.505	44.424
Programes mediambientals	1.404	1.474	1.813	1.592
Control ambiental (1)	1.581	1.749	1.646	1.019
Agència local d'energia	-	590	887	911
Parcs i Jardins	35.019	37.259	39.159	40.902
SERVEIS GENERALS SECTOR	6.690	4.438	5.802	6.609
COST TOTAL SERVEIS	231.032	255.713	278.844	298.429
Sector	182.526	207.220	217.536	235.751
Districtes (contractes compartides)	48.507	48.493	61.307	62.677

* Inclou les contractes compartides amb els districtes (neteja, pavimentació i enllumenat). (1) Ha passat a dependre de Salut Pública.

Programa d'inversions 2004-2007

(milers d'euros)	Realitzacions 2004-2005	Previsions 2006	2007	TOTAL 2004-07
PROGRAMA UE PECLAB	3.163	1.052	3.252	7.468
Inversions finalitzades (1)	3.163	-	-	3.163
Actuacions xarxa clavegueram	-	239	-	239
Freàtic Poble Sec	-	813	3.252	4.066
PROGRAMA UE GESTIÓ DE RESIDUS	9.678	4.100	428	14.206
Inversions finalitzades (2)	7.590	-	-	7.590
Xarxa pneumàtica	1.142	852	428	2.422
Parc de Neteja (Font Trobada) 2ª fase	946	1.023	-	1.969
Parc de Neteja (Font Trobada) 3ª fase	-	2.225	-	2.225
PROGRAMA MANTENIMENT INTEGRAL ESPAI PÚBLIC	25.114	39.354	43.992	108.460
Inversions finalitzades (3)	2.673	-	-	2.673
Millora integral vialitat	11.558	18.734	17.379	47.671
Millora integral enllumenat	8.553	14.968	16.465	39.986
Project Management	1.156	1.371	567	3.094
Parcs i Jardins	1.000	1.000	1.000	3.000
Programa accessibilitat (Conveni Diputació)	174	81	81	336
Paviment sonoreductor	-	2.600	2.600	5.200
Senyalització	-	-	1.300	1.300
Soterraments	-	-	4.600	4.600
Parc Güell i mur Font del Racó	-	600	-	600
AGÈNCIA ENERGIA	849	2.144	2.510	5.503
ALTRES INVERSIONS	1.217	180	180	1.577
TOTAL SERVEIS URBANS I MEDI AMBIENT	40.021	46.830	50.362	137.214
INVERSIONS DE PARCS I JARDINS	7.225	11.215	9.294	27.734
INVERSIÓ TOTAL	47.246	58.045	59.656	164.947

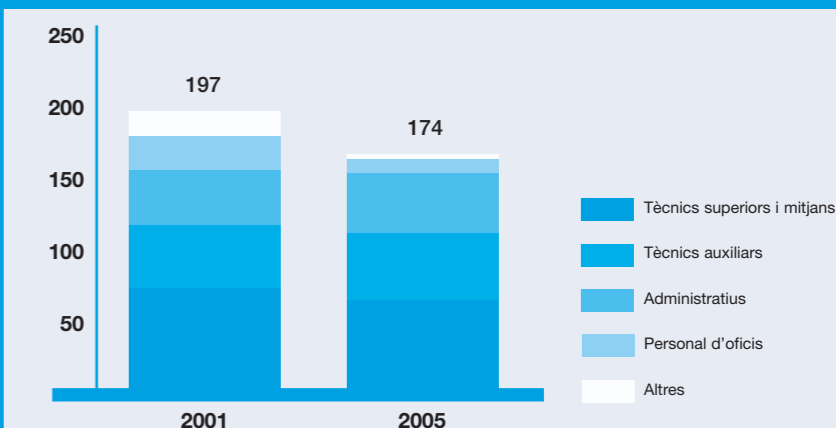
(1) Dipòsits, telecontrols, col·lector.
 (2) Central pneumàtica Ciutat Vella, minipunts verds, pneumàtica Diagonal.
 (3) Baixada de la Glòria, Pedrell, Creueta del Coll.

Recursos humans

Continua la reducció de plantilla que ha caracteritzat el Sector al llarg dels darrers anys, com a conseqüència de la racionalització, la millora i la innovació dels mètodes i les eines de treball.

■ En acabar el 2005, el nombre de treballadors del Sector de Serveis Urbans i Medi Ambient era de **174 persones**, 8 menys que el desembre de 2004 i 23 per sota dels empleats comptabilitzats quatre anys enrere.

Evolució de la plantilla 2001-2005

2

Neteja i recollida selectiva

La consolidació de Barcelona com a ciutat turística està comportant una sobreutilització de l'espai públic, la qual cosa ha obligat el Sector a posar en marxa durant el 2005 el Pla de xoc de neteja. Aquest reforç de la neteja ha suposat un augment del 8,3% en el pressupost que s'hi ha destinat. El Pla de xoc ha comportat actuacions majoritàriament en caps de setmana i festius, ha significat una millora en el servei de platges i ha permès la posada en marxa de més equips dedicats a netejar pintades i grafitis, entre altres actuacions. Pel que fa a la recollida, s'ha consolidat la pneumàtica i s'ha millorat el servei de recollida de mobles i trastos vells.

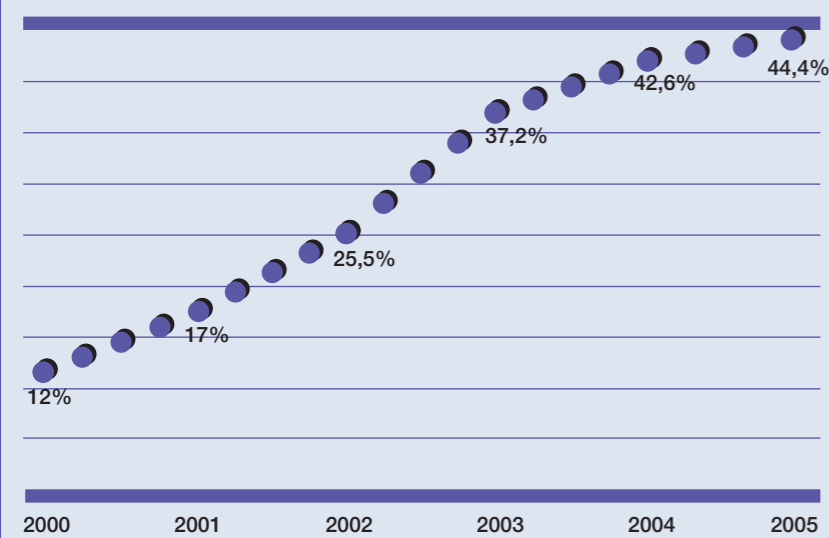
Neteja i recollida de residus

El 2005 el Sector ha activat un Pla de xoc de neteja. Quant a la recollida, s'ha consolidat la pneumàtica i s'ha implantat la freqüència setmanal en el servei de recollida de mobles i trastos vells.

Recollida selectiva

(% sobre total residus)

Pla de xoc de neteja

- Aquest pla especial de reforç de la neteja ha comportat un **augment del pressupost** destinat a aquests efectes del **8,3% (5 milions d'euros)**.
- Les actuacions específiques del Pla s'han dut a terme majoritàriament en **caps de setmana**, així com en **dies festius i assenyalats**, com ara revetlles, cap d'any, festes majors, la Mercè i festivitats dels barris, entre altres.
- S'ha potenciat el **servei de platges**, tant pel que fa a l'extensió de la temporada alta (maig-octubre), com a la major dotació destinada a la neteja.
- S'han reforçat serveis vinculats a la **resolució de conductes incíviques**, com el de retirada de xeringues o el de neteja d'orins a la via pública.

Aquest any s'han incrementat els equips de neteja de pintades i grafitis

Pintades i grafitis

- Els serveis de neteja de pintades i grafitis s'han ampliat amb cinc equips més fins arribar a les **26 unitats de treball**, mesura que ha suposat un **increment del 21,7%** respecte als recursos emprats el 2004. La majoria d'actuacions de reforç s'ha concentrat a Ciutat Vella, Eixample, Poble Sec i Gràcia.

Total de recollida selectiva a Barcelona

(tones)	2002	2003	2004	2005
Paper-cartró	52.323	57.200	65.163	79.268
Vidre	18.256	20.053	21.675	23.859
Envasos	9.490	10.642	11.696	12.661
Matèria orgànica (FORM)	48.634	74.685	86.722	86.296
Voluminosos	23.949	28.222	30.322	31.267
Roba	117	498	1.489	1.666
Altres residus Punts Verds	13.522	13.912	14.195	14.232
Altra selectiva Parcs	-	865	551	509
Altra selectiva Mercabarna	4.180	7.046	7.953	12.116
Fracció RFORM	46.569	106.837	132.563	129.960
TOTAL SELECTIVA	217.039	319.959	372.328	391.835

Recollida de residus municipals

(tones)	2002	2003	2004	2005
Selectiva	217.039	319.959	372.328	391.835
Domiciliària	588.030	502.276	466.270	463.466
Altres recollides	45.374	38.290	35.894	27.188
TOTAL RESIDUS	850.443	860.525	874.492	882.489
Selectiva / total residus	25,5%	37,2%	42,6%	44,4%

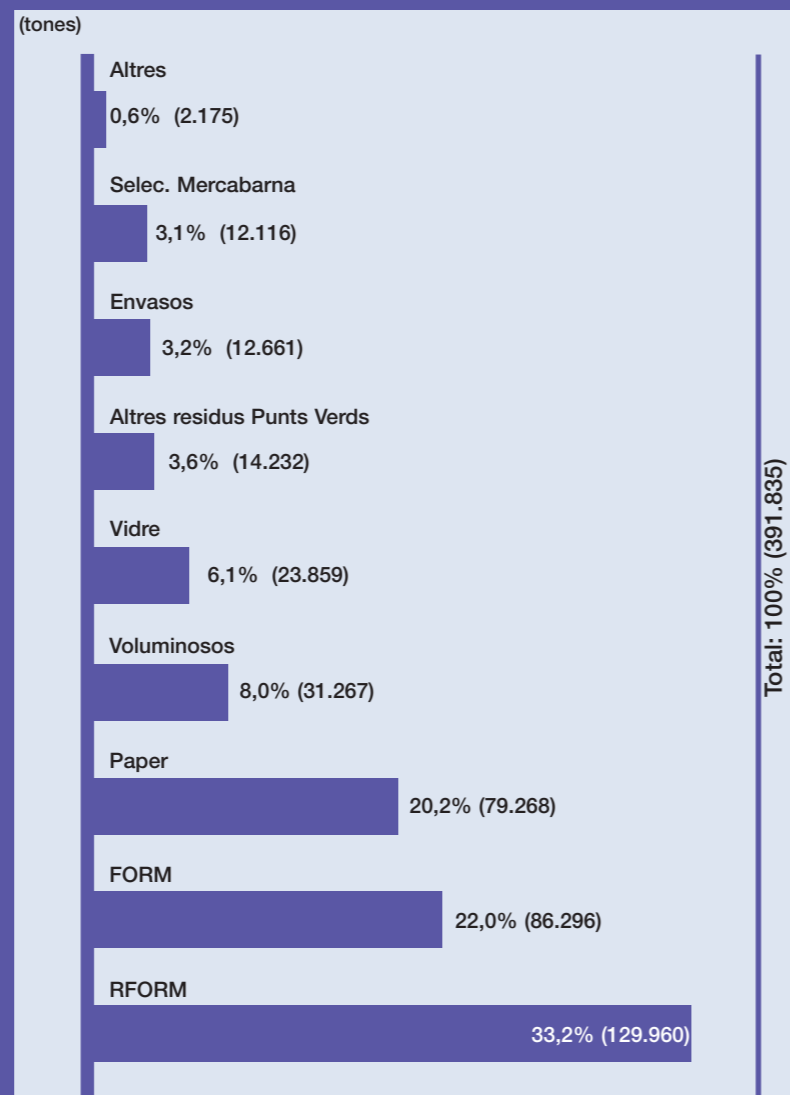
El Sector ha fet un esforç en la consolidació de la recollida pneumàtica de residus amb la implantació de noves bústies

Per uns carrers sense burilles

- Amb motiu de l'entrada en vigor de la nova Llei del tabac, s'ha procedit a instal·lar amb caràcter de prova pilot **500 unitats de papere-res** dotades d'un cendrer supletori destinat a recollir les cendres i burilles.
- S'ha dut a terme, en col·laboració amb el gremi d'estanquers, una campanya de conscienciació dels fumadors perquè no llencin les burilles a terra. Així, els establiments participants han distribuït entre els seus clients **200.000 unitats de petits cendres unipersonals i portàtils.**

Composició de la recollida selectiva

Recollida de residus

- Aquest any s'ha consolidat la **recollida pneumàtica** d'escombraries a la zona del mercat de Santa Caterina, amb prop de 60 bústies que recullen una mitjana de 10 tones per setmana.
- El mes d'abril es van iniciar al Raval les obres que hauran de permetre la instal·lació d'una **nova central de recollida pneumàtica al districte de Ciutat Vella.**

- S'han introduït millores generals en el servei de recollida de voluminosos a tota la ciutat. S'ha establert una **freqüència setmanal per a la recollida gratuïta**, i cada barri té un dia fix. Així, els veïns ja no necessiten concertar el servei telefònicament. En cas de no poder esperar, els ciutadans poden requerir també el **servei de pagament a domicili.**

El 2005 s'han reforçat tots els serveis de neteja amb un increment de pressupost

Noves infraestructures

- Un **nou Punt Verd** ha entrat en funcionament a l'àrea del Fòrum.
- A mitjan 2005 es va adjudicar la segona fase de les obres del **Parc de Neteja dels Jardins de la Primavera**, que un cop acabat permetrà racionalitzar el servei de neteja viària a la zona de Ciutat Vella i Poble Sec.

El Pla de xoc de neteja ha comportat un augment del pressupost destinat a mantenir la ciutat més neta. Un any més, ha crescut el nombre de contenidors repartits per tots els carrers

Contenidors de residus municipals

(unitats)	2002	2003	2004	2005
RECOLLIDA DOMICILIÀRIA				
Contenidors	16.371	16.449	16.405	16.553
De 1.100 litres	4.155	3.698	3.739	3.817
De 1.700 litres	4.856	5.199	5.015	5.033
De 3.200 litres (càrrega lateral)	7.360	7.552	7.651	7.703
Bujols	575	721	585	652
RECOLLIDA COMERCIAL (bujols)				
Orgànica	2.654	2.640	2.755	3.071
Rebuig	3.673	4.228	4.382	4.827
Paper	1.095	1.522	1.671	1.972
Vidre	–	161	301	426
RECOLLIDA SELECTIVA				
Vidre	2.135	2.261	2.305	2.361
Paper	2.071	2.213	2.281	2.335
Iglú	422	395	405	428
Càrrega lateral	1.649	1.818	1.876	1.907
Envasos	2.057	2.154	2.247	2.292
Iglú	414	387	396	420
Càrrega lateral	1.643	1.767	1.851	1.872
MERCATS	319	460	520	532

3

El manteniment de la ciutat

El Pla de Manteniment Integral és un dels projectes prioritaris del Programa d'Actuació Municipal 2004-2007. Amb aquest Pla s'inicia una nova cultura del manteniment a Barcelona, que es basa a: prioritzar l'ús del paviment sonoreductor per disminuir la contaminació acústica, aprofitar l'aigua del subsòl per al reg dels carrers, canviar el sistema de làmpades de baix consum de l'enllumenat públic perquè s'ajusti a les mesures d'estalvi energètic, fer més accessibles els carrers de la ciutat, adequar i millorar els sistemes de senyalització, i mantenir fonts, llacs i clavegueram.

Pla de Manteniment Integral de l'espai públic

El dia 1 de març es van iniciar les obres contemplades per a l'exercici 2005 en el Pla de Manteniment Integral, un dels projectes prioritaris del Programa d'Actuació Municipal d'aquest any. Durant el 2005 s'han dut a terme actuacions a 786 carrers i 10 parcs de la ciutat.

Pla de Manteniment Integral de l'espai públic

	Realitzacions 2005	Previsions 2006-2007	TOTAL Pla Manteniment (2005-2007)
Voreres reparades (m²)	150.000	213.000	363.000
Pavimentació calçada (m²)	200.000	875.000	1.075.000
Fanals renovats	4.862	5.100	9.962
Substitució de lluminaries contaminants	850	1.000	1.850
Punts de llum amb pintura anticartells	1.500	3.000	4.500
Escocells d'arbres renovats	4.080	5.400	9.480
Xarxa elèctrica de companyia soterrada (km)	9,5	17,5	27
Canalització d'enllumenat públic soterrat o grapat a les façanes (km)	100	110	210
Estalvi energètic (kWh) (1)	551.000	600.000	1.151.000
Guals adaptats	3.325	4.142	7.467

(1) La xifra d'estalvi de 2005 equival al consum mitjà de 230 famílies.

Objectius

En els darrers 15 anys, Barcelona ha fet un esforç per urbanitzar zones noves o consolidades dels seus barris, la qual cosa ha significat una important transformació dels carrers de la ciutat. Sense renunciar a aquest esforç, calia **impulsar un manteniment conjunt que arribés a tots els indrets i que es fes visible.**

Per això es va engegar el Pla de Manteniment Integral 2004-2007. Els principals objectius són:

- Garantir la millora contínua dels carrers de Barcelona.
- Adaptar la ciutat a la mobilitat de les persones.
- Integrar la gestió dels serveis municipals, a fi que les obres es desenvolupin en el menor temps possible i causin les mínimes molèsties als veïns.

Actuacions

El Pla de Manteniment Integral engloba **actuacions diverses i de diferent intensitat** que són consensuades i planificades amb cadascun dels districtes, en funció de les necessitats. El govern municipal ha fet un **important esforç d'inversió** per dur a terme intervencions en matèria de:

- pavimentació;
- arranjamet de voreres;
- senyalització;

- verd urbà;
- semàfors;
- fonts;
- millores a la xarxa de clavegueram;
- enllumenat públic;
- escales mecàniques;
- accessibilitat;
- neteja de pintades i grafitis i eliminació de cartells;
- soterrament de la xarxa elèctrica,
- i infraestructures de parcs.

Dins del Pla de Manteniment Integral, s'han arranjat més de 150.000 m² de voreres

Milliores als carrers

■ S'han fet **obres de millora a 786 carrers i 10 parcs de la ciutat**. En 474 d'aquestes vies s'han executat exclusivament guals de vianants. Al llarg del període 2006-2007 està previst actuar en més de 825 carrers i 19 parcs.

Arranjament de voreres

■ S'han dut a terme arranjaments a **més de 150.000 m² de voreres**. Aquests arranjaments inclouen la reparació i millora dels escocells, vorades, rigoles i llosetes, així com la reposició i millora del mobiliari urbà en mal estat.

Dins del Pla de Manteniment Integral, s'ha procedit a la millora de la senyalització i s'ha racionalitzat el nombre de senyals verticals

Soterrament de la xarxa elèctrica

■ L'Ajuntament ha signat un **conveni amb la companyia Fecsa-Endesa** per tal de soterrar la xarxa elèctrica a les zones que ho requereixin. L'empresa es fa càrrec de la col·locació de cables i instal·lacions, mentre que l'Ajuntament assumeix els costos de l'obra civil.

Accessibilitat

■ S'han construït **3.325 guals adaptats a les persones amb mobilitat reduïda**. Al final de l'any 2006 s'acompliran els objectius del Pla d'Accessibilitat aprovat per l'Ajuntament l'any 1996.

■ També es realitzen actuacions d'ordenació del mobiliari urbà.

■ Igualment es duu a terme la implantació de vials amb plataforma única.

Coordinació de les obres al carrer

Per tercer any consecutiu, el 2005 s'ha reduït el nombre d'obres obertes a la via pública, ja que se n'ha comptabilitzat un total de 16.279, 166 menys que l'exercici anterior. L'empresa ACEFHAT és la responsable de coordinar i gestionar de forma integrada totes les actuacions que les companyies de serveis i altres operadors públics o privats duen a terme als carrers de Barcelona, amb l'objectiu de minimitzar les molèsties al ciutadà.

Obres a la via pública

	2002	2003	2004	2005
OBRES A LA VIA PÚBLICA (nombre)	19.112	17.717	16.445	16.279
Avaries urgents	11.964	11.149	10.199	9.900
Canalitzacions i ramals	7.148	6.568	6.246	6.379
Companyies de serveis	6.285	5.963	5.456	5.285
Fibra òptica	863	605	790	1.094
Canalitzacions	1.395	1.409	1.354	1.309
Ramals i connexions	5.753	5.159	4.892	5.070
NOMBRE OBRES OBERTES (mitjana diària)	395	450	469	481
CANALITZACIONS (metres)	181.930	167.814	161.895	136.606
OBRA EXECUTADA (km)	243	200	207	172
Companyies de serveis	210	185	184	140
Fibra òptica	33	15	23	32

- Aquest any s'han fet **166 obres menys que el 2004**, tot i que la mitjana diària d'obres obertes ha estat de 481, la més elevada dels darrers quatre anys.
- S'ha incrementat l'activitat dels operadors de fibra òptica per l'augment d'inversió i, d'altra banda, ha disminuït la longitud executada per les companyies, ja que Gas Natural ha finalitzat totalment la substitució de la seva xarxa.

Coordinació i obra estalviada

	2002	2003	2004	2005
Nombre d'obres coordinades	290	224	385	514
Nombre d'instal·lacions coordinades	675	508	884	1.212
Nombre d'obres individuals estalviades	385	284	499	698
Obra estalviada (km)	56	46	61	73

- La coordinació de les actuacions amb les diferents empreses de serveis i amb altres departaments municipals ha permès **estalviar 698 obres (499 l'any passat)**. L'execució d'aquests treballs de forma no organitzada hauria obligat a aixecar més de 73 quilòmetres de via urbana, unes obres que finalment no s'han hagut d'efectuar.

Gràcies a la coordinació de les companyies de serveis i altres operadors, s'han estalviat 698 obres

Senyalització i estructures viàries

Els diferents districtes de la ciutat generen cada any un gran volum de sol·licituds d'actuació relacionades amb el manteniment de la senyalització viària (modificacions, millores, repintats, etc.), a les quals s'ha de respondre de forma ràpida i efectiva. La incorporació creixent de noves tecnologies, tractaments i materials ha estat determinant en la conservació d'estructures i elements de protecció viària, com ara ponts, passarel·les, passos elevats o balustres.

Senyalització

- Aquest any s'ha portat a terme el **Pla de Xoc de Ciutat Vella i Eixample**, el qual ha inclòs un repàs intensiu de la senyalització (neteja, millora i substitució). La bona acollida de les obres ha impulsat la realització d'actuacions semblants en altres districtes.
- S'ha incrementat notablement el nombre de **places d'estacionament de motos**, sobretot a les zones verdes. Cal remarcar l'augment d'**estacionaments per a bicicletes**, a causa de l'increment del seu ús per part dels ciutadans.
- Quant a la **senyalització vertical**, s'ha posat en marxa un ampli dispositiu de neteja de suports, i s'han recol·locat molts senyals per tal de no exposar-los a la col·locació de cartells i adhesius. Es potencia l'estratègia de racionalitzar el nombre de suports verticals per descontaminar l'espai públic.

Senyalització. Actuacions anuals

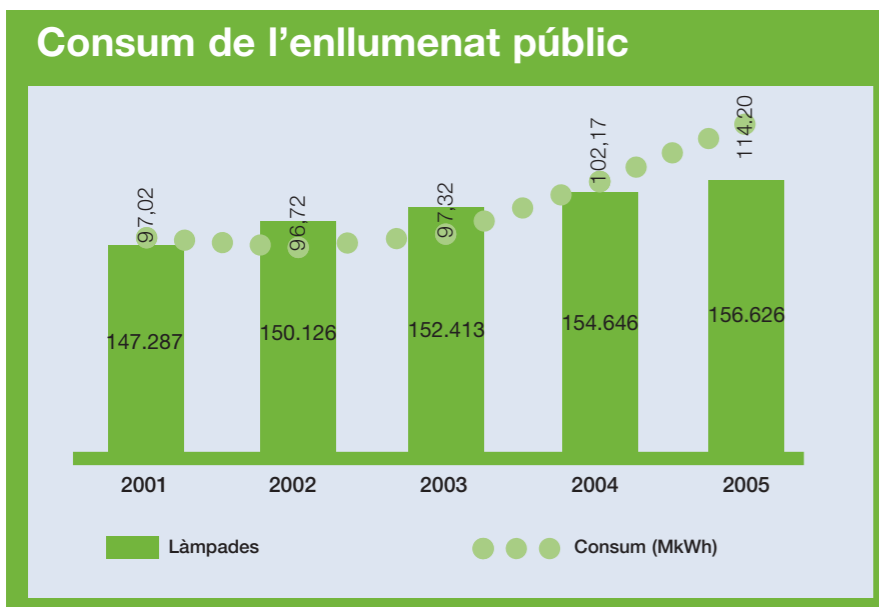
	2002	2003	2004	2005
SENYALITZACIÓ VERTICAL				
Col·locació o reposició (unitats)	13.060	8.193	2.996	2.825
Reserves minusvalidesa (emplaçaments)	1.760	2.071	460	570
Zones càrrega/descàrrega (emplaçaments)	660	2.078	545	730
Zones estacionament motos (places)	3.944	10.840	3.186	3.502
Actuacions urgents (unitats)	2.025	2.666	2.447	2.657
SENYALITZACIÓ HORITZONTAL				
Carril bici, bus (metres)	187.345	161.889	16.590	8.322
Passos de vianants (metres)	349.052	416.923	89.043	56.738
Carrils de separació (metres)	550.526	399.265	169.398	50.740

Estructures i elements de protecció viària

- S'han reparat els aplacats dels túnels de la Rovira i del General Mitre, així com les proteccions laterals del pont del Palomar i el paviment del pont del carrer Mühlberg, al Carmel. També s'han renovat les juntes de paviment de l'estructura de la plaça de les Glòries.
- En total s'han instal·lat o reparat **2.490 metres de baranes i biones**, s'han reparat **355 fitons** i s'han executat **2.050 metres quadrats d'estructures**.
- Pel que fa a les **actuacions en espais singulars**, aquestes han afectat més de **67.730 metres quadrats**, xifra molt superior a la registrada anys enrere. Destaca la rehabilitació de la zona de la pista esportiva Llosa Baró de Viver i les escales de la Baixada de la Glòria (funcionament centralitzat i teledirigit des del Sector), així com l'arranjament de la carretera de les Aigües i la urbanització del Torrent de la Font del Mont, entre altres obres.

Enllumenat i estalvi energètic

Al llarg d'aquest any, i dins del Pla de Millora Integral de l'Espai Públic, s'ha portat a terme una important renovació de la xarxa d'enllumenat, que ha afectat 3.729 punts de llum i 1.475 lluminàries i ha suposat un estalvi energètic d'uns 312.000 kW/hora. També s'han incorporat 2.071 nous punts de llum a la ciutat. D'altra banda, el 2005 s'han licitat i adjudicat les noves contractes de manteniment de l'enllumenat públic i els túnels urbans.

Punts de llum i consum

- El nombre d'instal·lacions d'enllumenat públic ha seguit la línia ascendent dels darrers anys, amb una **incorporació de 2.071 punts de llum** que situen el parc total en 139.639 làmpades. Això implica un **increment real de 378 unitats** (el 0,27% del total), atès que la resta correspon a la renovació de punts de llum en aquells indrets que s'han remodelat.
- La factura del consum energètic de l'enllumenat públic i túnels ha estat de **9.230.000 euros**, increment superior a l'any anterior per l'augment del nombre de nous punts de llum instal·lats.
- El volum d'escales mecàniques no ha augmentat, excepte si es considera la renovació i centralització de les escales de la baixada de la Glòria.

Control centralitzat

- Continua l'evolució del nombre d'instal·lacions amb control centralitzat.
- El nou sistema de control dinàmic de lluminositat permet una optimització funcional, i alhora energètica, de l'enllumenat. A finals d'any aquesta tècnica ja estava activa en la totalitat dels **640 quadres amb control centralitzat** de Barcelona.

El nou enllumenat instal·lat a la ciutat permet un important estalvi d'energia per hora de consum

Indicadors bàsics d'enllumenat

	2002	2003	2004	2005
LÀMPADES	150.126	152.413	154.646	156.626
Enllumenat viari	134.620	137.047	139.261	139.639
Enllumenat artístic	4.982	4.842	4.861	4.682
Enllumenat túnels	10.524	10.524	10.524	12.305
SUPORTS VIARIS	107.084	108.203	109.383	109.513
POTÈNCIA (kw)	28.574	28.503	29.229	29.391
Enllumenat viari	21.559	21.607	21.943	21.909
Enllumenat artístic	1.815	1.696	1.699	1.652
Enllumenat túnels	3.000	3.000	1.837	1.900
Ventiladors túnels	2.200	2.200	3.750	3.930
CONSUM ELÈCTRIC (GWh)	96,72	97,32	102,17	114,20
CONSUM ELÈCTRIC (milers d'euros)	7.513	7.608	8.150	9.230

L'enllumenat artístic complementa molts monuments i instal·lacions urbanes, amb la mateixa filosofia de control de la despesa energètica

Programa d'estalvi energètic

■ El programa ja s'ha consolidat i les opcions de gran estalvi són reduïdes. És per això que les actuacions del 2005 se centren en les línies de treball on es pot incidir: la reducció de la potència instal·lada mitjançant la substitució de làmpades de vapor de mercuri (VM) per les de vapor de sodi (VSAP), la renovació de lluminàries introduint productes més rendibles i la instal·lació de nous quadres de comandament equipats amb sistemes de reducció de flux.

■ Actualment el parc de làmpades es compon en un 59,35% de VSAP i en un 21% de VM.

El 17,47% són fluorescents, tant del tipus compacte com normal, mentre que el 2,18% són làmpades d'incandescència especial o halogenurs metàl·lics.

Manteniment de l'enllumenat públic

	2002	2003	2004	2005
PREVENTIU				
Substitució de làmpades	26.548	25.618	38.271	36.742
Neteja lluminàries	56.953	53.760	83.447	41.807
Pintura suports	3.245	6.893	2.890	4.146
CORRECTIU				
Avaries (nombre)	36.377	33.224	30.135	31.061
Punts de llum afectats	126.622	109.726	101.901	98.549
ALTRES				
Quadres controlats (nombre)	426	511	584	621
Potència controlada (kW) (20% del total instal·lat)	2.927	3.792	4.466	4.509

La ciutat ha estrenat el 2005 un total de 2.071 nous punts de llum

Continua l'evolució del nombre d'instal·lacions amb control centralitzat

Enllumenat nadalenc

- La campanya d'enllumenat nadalenc 2005 a Barcelona ha significat una consolidació dels sistemes d'enllumenat basats en fil lluminós, microlàmpades i altres **elements de baix consum**.
- Les innovacions, tant de gestió com de caràcter tècnic i normatiu, que s'han introduït aquest any a la campanya nadalenca s'han centrat en el control de la sostenibilitat, la fiabilitat del funcionament i l'adaptació a la nova normativa.
- Gràcies a l'aplicació de criteris d'optimització a l'enllumenat ornamental, el 2005 s'ha aconseguit un **estalvi energètic d'un 13,55%** respecte a l'exercici anterior.

El 2005 s'han adjudicat les noves contractes de manteniment de l'enllumenat públic i els túnels urbans

Pavimentació

L'any 2005 ha entrat en funcionament la nova contracta de manteniment de paviments, que estarà en vigor fins al 2008. En el marc d'aquest servei s'ha pavimentat una superfície de 186.631 metres quadrats de via pública, 95.238 dels quals amb material sonoreductor. Amb la instal·lació d'aquest tipus d'asfalt urbà, l'Ajuntament pretén reduir l'impacte sonor del trànsit a la ciutat.

Manteniment de la pavimentació de calçades

(m²)	2004			2005		
	Sector	Districtes	TOTAL	Sector	Districtes	TOTAL
Recobriments sonoreductor	31.666	72.011	103.677	22.826	72.412	95.238
Recobriments altres tipus	4.550	55.642	60.192	9.016	65.335	74.351
Reforç del ferm	-	8.980	8.980	1.750	5.400	7.150
Renovació	872	12.252	13.124	-	4.170	4.170
SUBTOTAL	37.088	148.885	185.973	33.592	147.317	180.909
Reparació	-	7.491	7.491	-	5.722	5.722
TOTAL	37.088	156.376	193.464	33.592	153.039	186.631

- Del total asfaltat, uns 33.592 metres quadrats s'han executat des del Sector, i els 153.039 restants, des dels districtes.
- Barcelona compta ja amb **2,9 milions de metres quadrats de paviment sonoreductor**. Això suposa que el **75% de la xarxa bàsica** de carrers disposa d'aquest tipus de paviment, percentatge que arribarà al 100% a finals del 2007.
- S'ha dut a terme un seguit d'actuacions per millorar els paviments de diferents indrets de

la ciutat. Les més significatives han estat a l'avinguda Josep Tarradellas (Entença-Francesc Macià), als carrers Urgell (Francesc Macià-París), Ausiàs March (Urquinaona-Marina), Consell de Cent (Marina-Meridiana), Almogàvers (Marina-Lluís Companys) i Comtes de Bell-lloc, a l'avinguda Diagonal (carril bus de M. Cristina-Pius XII i laterals de M. Cristina-Sarrià), a la plaça Joanic i als carrers Gran de Sant Andreu i Independència (Provença-Sant Antoni M. Claret), entre altres.

Fonts i llacs per districtes

	Fonts públiques (unitats)	Fonts ornamentals i llacs		Consum total d'aigua (m³)	
		Unitats	Superfície per netejar (m²)		Potència instal·lada (kW)
Ciutat Vella	102	21	10.435	302	54.064
Eixample	188	13	7.776	569	119.491
Sants-Montjuïc	188	90	20.077	7.161	225.577
Les Corts	73	19	3.359	201	19.255
Sarrià-Sant Gervasi	137	7	1.497	32	12.560
Gràcia	104	8	2.865	182	19.627
Horta-Guinardó	163	8	3.269	155	23.732
Nou Barris	198	19	13.072	1.486	186.341
Sant Andreu	136	9	9.643	466	105.173
Sant Martí	274	27	32.648	961	152.051
Consum d'aigua freàtica	-	-	-	-	151.616
TOTAL	1.563	221	104.641	11.515	1.069.487

El sistema de recirculació d'aigua ja funciona al 75% de les fonts ornamentals de Barcelona

Clavegueram

La nova contracta de neteja i conservació de la xarxa de clavegueram, signada per vuit anys, té l'objectiu d'aconseguir que totes les aigües, tant residuals com pluvials, circulin per la ciutat amb criteris d'eficàcia i respecte al medi ambient.

Gestió de la xarxa de clavegueram

	2002	2003	2004	2005
XARXA DE CLAVEGUERAM				
CLAVEGUERES CONSTRUÏDES (metres)	15.025	19.274	16.530	6.915
Tubulars	9.597	17.336	13.188	5.875
Visitables	1.692	988	1.482	710
Col·lectors	3.736	950	1.860	330
CLAVEGUERES REPARADES (metres)	3.884	3.127	3.636	4.754
ACTUACIONS URGENTS CLAVEGUERAM (nombre)	4.293	3.186	3.189	3.053
CLAVEGUERONS CONSTRUÏTS (unitats)	218	252	260	247
NETEJA ORDINÀRIA CLAVEGUERAM (km)	2.241	2.374	2.326	2.239
PUNTS SINGULARS NETEJATS (nombre)	113	106	95	358

- L'any 2005 s'han construït **6.915 metres de noves clavegueres** i reparat o remodelat 5.339 metres més.
- S'han adquirit **10 camions** que funcionen amb gas natural comprimit, els quals permeten reduir en un 85% l'emissió de gasos contaminants a l'atmosfera i disminuir el soroll en sis decibels. El Sector també disposa de **25 nous furgons i furgonetes d'inspecció, actuacions urgents i reparacions**. D'aquests vehicles, quatre disposen d'un nou sistema de recirculació i filtratge que permet minimitzar el consum d'aigua potable.
- S'ha augmentat la **mecanització dels serveis** i s'ha introduït l'aplicació generalitzada dels **suports informàtics**.

- Per a la neteja de la superfície de l'aigua de les platges es disposa d'un **vaixell Pelikan i dos vaixells Marnett** que han recuperat 219 metres cúbics de residus flotants.
- Dins del **PECLAB** s'ha construït el col·lector de Via Barcino, amb projecte i direcció d'obra de CLABSA. També ha executat el manteniment i l'explotació dels **10 dipòsits de retenció d'aigües pluvials i les 6 comportes de derivació i emmagatzematge**. El 2005, només en matèria de clavegueram, **CLABSA** ha dut a terme **3 projectes, 46 estudis i assessories, 8 informes d'inundabilitat, 150 informes de projectes i 398 informes de xarxa**.

Aprofitament d'aigües freàtiques

L'any 2005 ha estat caracteritzat per l'extrema sequera viscuda a Catalunya. Per tal de contribuir a l'estalvi dels recursos hídrics de la ciutat, el Sector ha pres mesures que en algun cas han implicat la substitució d'aigua potable per aigua del subsòl. Això ha fet possible una reducció del 14,09% en el consum d'aigua potable de l'Ajuntament.

Consum

- El consum total d'aigua per part de l'Ajuntament **ha baixat un 12,65%**, un 14,09% pel que fa a l'aigua potable.
- **Ha crescut un 2,30% la utilització d'aigua del subsòl**, la qual ara ja suposa quasi el 10% dels recursos hídrics d'ús municipal.
- El consum d'aigua potable per al reg dels parcs, la neteja viària i les fonts ornamentals, que el 2002 representava la meitat del consum de tot l'Ajuntament, ha disminuït progressivament fins suposar el 42,5% del total d'aigua utilitzada aquest any.
- L'**aigua no potable** destinada a la neteja dels carrers ha passat de representar el 18,3% del consum l'any passat al 42% d'enguany. Quant al reg dels parcs i jardins, el percentatge és del 13,3%.
- Més del 42% del **consum freàtic** correspon al reg de l'arbrat i les zones verdes; un 20,3%, a les fonts ornamentals; un 19,6%, a la neteja dels carrers, i un 17%, a la del clavegueram.

Neteja de carrers amb aigua del subsòl

	Consum d'aigua (m³)			Índex de sostenibilitat
	Del freàtic	De la xarxa	TOTAL	
2001	36.153	370.936	407.089	8,9%
2002	75.511	337.788	413.299	18,3%
2003	79.711	330.116	409.827	19,4%
2004	77.798	339.839	417.637	18,6%
2005	146.983	204.713	351.696	41,8%

L'índex és el percentatge de consum d'aigua freàtica sobre el consum total d'aigua.

Infraestructures

- Com a fites importants cal assenyalar la posada en servei de la primera fase de la **xarxa de boques de reg del Poble Sec-Paral·lel**.
- També s'ha iniciat la tramitació del projecte de la **nova captació al Poble Sec-Paral·lel**, que ha d'incrementar els recursos de la muntanya de Montjuïc.
- S'ha posat en tramitació el **nou dipòsit del castell de Montjuïc**, que tindrà una capacitat de 1.300 metres cúbics. A més de fer possible el reg amb aigua del subsòl de la part alta de la muntanya, suposarà un element important per a la lluita contra el foc en aquest espai verd.
- En el marc del contracte-programa, **CLABSA** s'encarrega de l'explotació i el manteniment dels sistemes i les instal·lacions de la xarxa d'aigües freàtiques.

Utilització de les aigües freàtiques

(m³)	2002	2003	2004	2005
Reg de parcs i jardins	219.511	271.167	373.043	283.564 (2)
Fonts ornamentals	147.690	170.892	179.013	151.695
Neteja viària	75.511	79.711	77.798	146.983
Neteja clavegueram	17.016	17.061	67.932	131.644
TOTAL UTILITZAT	459.728	538.831	697.786	713.886
Índex consum públic d'aigua freàtica (1)	6,32	6,42	8,40	9,84

(1) Percentatge del consum públic d'aigua procedent del subsòl (és l'indicador 12 de l'Agenda 21).

(2) No inclou 27.540 m³ subministrats al Parc Nord del Fòrum (Sant Adrià) ni els 5.426 subministrats per al reg dels parterres del TramBaix a la Diagonal.

4

El medi ambient

Barcelona gaudeix del privilegi del clima mediterrani. El sol i les temperatures agradables conviden a fer vida als espais naturals que ofereix la ciutat. L'Ajuntament continua amb el seu esforç d'obrir Barcelona a la natura. Cada cop s'hi planten més arbres, augmenta l'espai verd i es milloren les infraestructures de les platges. Però el compromís dels ciutadans que en fan ús és indispensable per al manteniment. Els programes educatius en aquest sentit segueixen difonent una cultura de la sostenibilitat i el respecte al medi ambient.

Programes ambientals

Un any més, l'Ajuntament de Barcelona ha posat en marxa tot un seguit d'activitats per implicar els ciutadans en la protecció del medi ambient i la construcció d'un entorn més net i saludable. Aquestes iniciatives s'han desenvolupat en diferents àmbits per arribar tant als adults com als joves i als més petits, però sempre amb un objectiu comú: avançar cap a una Barcelona cada cop més sostenible.

Agenda 21

El Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat de l'Agenda 21 es basa en la participació ciutadana, i per això totes les persones i entitats que ho desitgin poden adherir-s'hi. Això implica elaborar un Pla d'Acció on es detallen els compromisos i objectius que cada ciutadà o associació assumeix de forma voluntària.

■ A finals de 2005 havien signat el compromís **227 institucions i entitats** ciutadanes i s'havien presentat **61 plans d'acció**, que es poden consultar a www.bcn.es/agenda21/accio21/A21_PlaAccio.htm.

■ L'activitat d'aquest any s'ha centrat en la celebració de la **Convenció dels Signants del Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat**.

Allà es va presentar el vídeo *La ciutat (sostenible) emergent* i la publicació *100 bones idees: Catàleg de bones pràctiques dels signants del Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat*.

■ Com a eina per avaluar els progressos assolits en cada objectiu de l'Agenda 21, s'ha fet públic el tercer informe dels **Indicadors 21**, el qual es pot consultar al web www.bcn.es/agenda21.

■ Des de l'Ajuntament també s'han impulsat projectes que permeten avançar en alguns punts de l'Agenda 21 des de l'administració municipal. És el cas de les iniciatives relatives a la biodiversitat, com ara el **Projecte Oreneta**, que ha permès elaborar un cens dels nius d'aquesta au a la ciutat. Un altre exemple és el **Programa Oficina Verda**, que treballa per la sostenibilitat a les dependències municipals.

■ Barcelona ha estat present en la **Conferència de les Parts de la Convenció sobre Canvi Climàtic de Nacions Unides** i en la primera reunió de les parts signants del **Protocol de Kyoto**. A més, la ciutat ha estat reelegida per formar part del comitè executiu de l'ICLEI (**Xarxa de Governos Locals per la Sostenibilitat**) per al període 2006-2009.

■ Quant a les visites per conèixer les activitats del Sector, s'han atès delegacions provinents de Marsella, de Sendai (Japó) i de l'Escola d'Enginyers de París.

La participació dels ciutadans és fonamental en tots els programes de conscienciació ambiental que organitza el sector amb l'objectiu d'implicar els barcelonins en la construcció d'una ciutat sostenible

Els educadors ambientalmentals formen i informen els ciutadans en temes com el reciclatge i la separació de residus. Els centres escolars també inclouen aquestes qüestions en el programa educatiu

Agenda 21 Escolar

L'Ajuntament anima tots els centres educatius de la ciutat (professorat, alumnes, personal no docent i famílies) a fer la seva Agenda 21, per tal que cada escola elabori el seu propi pla d'acció en relació al medi ambient i la sostenibilitat. Des de l'administració municipal s'ajuda les escoles a desenvolupar aquest programa mitjançant serveis d'informació i assessorament, i també proporcionant suport econòmic.

- El curs 2005-2006 l'Agenda 21 Escolar va experimentar un creixement important respecte a l'any anterior, amb **170 centres: 121 públics i 49 privats i concertats**.
- Entre els temes abordats al programa destaca l'ús sostenible de recursos com l'aigua i l'energia, la biodiversitat, el jardí i l'hort escolars, el soroll, la mobilitat, els residus i la qualitat ambiental del centre. Els plans d'acció a les escoles es poden consultar a www.bcn.es/agenda21/a21escolar.

Programa 'Com funciona Barcelona?' d'Activitats Escolars sobre Medi Ambient

La implicació dels nens des de l'escola en el compromís amb el funcionament ambiental de la ciutat és una de les grans apostes de l'Ajuntament i la principal finalitat d'aquest programa.

- Durant el curs 2004-2005 van participar en aquest programa **11.950 alumnes**.
- L'activitat **Reciclet** atén la franja d'edat corresponent a l'educació infantil i el cicle inicial de primària, i ha comptat amb la participació de 3.501 nens. En **Reciclus** han pres part 2.978 alumnes de cursos superiors.
- Al llarg de la primavera es va desenvolupar la prova pilot del programa *Com funciona Barcelona? Rutes ambientals per la ciutat*, adreçat a adults. Hi van assistir 400 persones.

Indicadors d'educació ambiental

	2003	2004	2005
ACCIÓ 21			
Nombre d'institucions i entitats signants del Compromís	152	212	227
Nombre d'escoles signants del Compromís	114	149	170
Nombre total signants Agenda 21	266	361	397
Plans d'acció d'institucions i entitats presentats	18	37	61
Consultes al web Agenda 21	55.243	87.626	137.728
EDUCACIÓ AMBIENTAL			
Centre de Recursos Barcelona Sostenible (usuaris)*	11.674	14.015	21.683
Programa escolar 'Com funciona' (participants)	13.331	12.174	11.950
Guies d'educació ambiental	17	22	27
Consultes al web CRBS	26.320	11.669	54.169
OFICINA VERDA			
Consum paper reciclat Ajuntament (% sobre consum total)	53%	54%	50,5%
Consum paper reciclat Sector (% sobre consum total)	42%	83%	100%

* Usuaris: visites individuals, trucades, assistents a activitats, sortides de correu.

Centre de Recursos Barcelona Sostenible

Els ciutadans que vulguin saber què poden fer per actuar d'una manera més respectuosa amb el medi ambient poden adreçar-se a aquest centre, on trobaran un punt d'informació sobre l'Agenda 21, la programació d'activitats formatives, assessorament per a educadors, un centre de documentació i una exposició permanent sobre el funcionament i la vida a la ciutat, entre altres serveis. L'Agència d'Energia també ha ubicat el seu punt d'informació al Centre de Recursos durant l'any 2005.

- El 2005 han passat pel centre **21.683 usuaris**.
- S'han rebut **7.097 trucades** de persones que demanaven informació.

- S'han registrat **2.525 visites** individuals i **2.926 ciutadans** han participat en cursos, xerrades i seminaris.
- El Servei de Documentació ha atès **879 persones**.

Guies d'educació ambiental

Com a instruments de difusió de l'Agenda 21 i de l'educació per a la sostenibilitat s'han editat noves guies d'educació ambiental, una col·lecció que va arribar al número 27 el desembre de 2005. Al llarg de l'any s'han publicat:

- *Ocells de Barcelona;*
- *Les platges i el litoral de Barcelona;*
- *Oficina Verda, per a empreses del sector d'oficines i despatxos;*
- *Les empreses i la responsabilitat social corporativa;*
- *Finançament ètic i sostenibilitat.*

[AGENDA 21 BCN]

Gestió dels espais naturals

L'Institut Municipal de Parcs i Jardins és el responsable d'administrar el patrimoni verd de la ciutat, així com les platges. Facilitar el gaudi de les zones verdes i les platges continua sent una de les principals línies d'actuació de l'Ajuntament, com també l'aplicació de criteris de sostenibilitat en la seva gestió.

Superfície verda, arbrat viari i jardineres 2005

	Verd urbà (ha)	Arbres carrer (unitats)	Jardineres (unitats)
Ciutat Vella	62,48	6.484	818
Eixample	51,42	22.277	596
Sants-Montjuïc	293,60	15.390	750
Les Corts	72,92	12.475	187
Sarrià-Sant Gervasi	85,59	12.658	342
Gràcia	38,91	7.008	287
Horta-Guinardó	122,95	13.778	160
Nou Barris	104,08	15.891	277
Sant Andreu	55,76	16.110	563
Sant Martí	154,59	31.272	345
TOTAL	1.042,30	153.343	4.325

Pressupost de Parcs i Jardins

Exercici 2005	
Sector	40.897.509,38
Districtes	4.305,00
TOTAL	40.901.814,38

Verd urbà

■ Barcelona té **2.834,95 hectàrees de superfície verda**, de les quals 1.039,95 corresponen a verd pròpiament urbà. La resta són zones del parc de Collserola que penetren a la part alta de la ciutat.

■ La ciutat té **153.343 arbres**, xifra que suposa una reducció de 2.090 unitats respecte al 2004. La disminució del cens d'arbrat viari respon a l'afectació de les diferents obres que s'han produït a Barcelona, com ara la nova línia 9 del metro o el recorregut del Trambaix i l'AVE.

■ S'ha dissenyat i implantat el **Pla del Control del Risc de l'arbrat viari**, l'objectiu del qual és detectar les situacions previsibles de perillositat (per exemple, la caiguda de branques o arbres) i establir les actuacions idònies.

■ La **revista Barcelona Verda** (amb una tirada de 10.000 exemplars) s'ha consolidat, per esdevenir un referent en el món professional del verd i una eina comunicativa que arriba a un públic cada cop més ampli.

Les platges

■ L'any 2005 s'ha continuat implantant el **Programa de Gestió Integral del Litoral de Barcelona (PGILB)**, el qual potencia la incorporació de criteris mediambientals al manteniment d'aquests espais.

■ Les platges de Barcelona han obtingut **cinc banderes blaves** que reconeixen el seu bon estat, a més d'una distinció temàtica en Informació i Educació Ambiental atorgada l'any 2004.

■ S'ha donat continuïtat als estudis i les auditories que permeten conèixer amb més precisió la quantitat i qualitat de residus que es generen a les platges, així com el perfil dels usuaris.

■ S'han estrenat **nous equipaments i serveis a les platges**. L'Institut Municipal de Persones amb Disminució ha activat un servei de suport al bany a la platja de la Nova Icària, mentre que a Sant Sebastià s'ha estrenat una nova senyalització mòbil sobre l'estat de la mar, a més de noves papereres per al reciclatge i cadires de vigilància. També ha entrat en funcionament la zona nova de banys públics Banys del Fòrum, així com l'enllumenat públic al passeig Marítim de la Mar Bella i Nova Mar Bella.

Control de contaminació acústica

La gran novetat de l'any ha estat la posada en marxa del II Programa Marc de Minoració del Soroll 2005-2007, l'objectiu del qual és promoure accions per reduir la contaminació acústica a la ciutat. Aquest programa suposa la consolidació de la feina iniciada el 2003, i s'ha desenvolupat al voltant de diverses línies d'actuació, entre les quals destaca el control del trànsit, que avui dia constitueix la principal font de soroll a Barcelona.

Control del soroll

	2003	2004	2005
Mesures sonomètriques ambientals	313	387	424
Estudis acústics informats per llicències	117	201	488
Estudis sonomètrics/dictàmens (per districtes, sectors...)	47	98	102
Assessoraments tècnics (enginyeries, particulars, districtes...)	-	899	422

■ La ciutat té un dels parcs de motos més importants d'Europa. És per això que, amb la col·laboració de la Guàrdia Urbana, s'ha dut a terme una campanya d'informació dirigida als conductors d'aquests vehicles (reedició de 3.000 exemplars de la guia **En moto, mou-te bé**) i als tallers de reparació, juntament amb altres tasques de sensibilització (750 controls sonomètrics voluntaris) i sanció (5.000 denúncies).

■ La cinquena **campanya contra el soroll** a l'estiu s'ha centrat en la contaminació acústica als locals d'oci nocturn. Així, a més de l'habitual control a les terrasses de tots els districtes, s'ha inspeccionat 238 locals. La campanya s'ha reforçat amb accions comunicatives en premsa, ràdio i televisió.

■ La **Unitat d'Anàlisi Acústica** ha augmentat en un 10% el seu servei de suport tècnic als districtes, i alhora ha continuat fent estudis d'impacte sonor.

Les campanyes contra el soroll s'han centrat en les motos i els locals d'oci nocturn

Energia solar

La privilegiada situació geogràfica de Barcelona li permet aprofitar els substanciosos avantatges econòmics i mediambientals que es deriven de l'ús d'energia solar. En aquest sentit, al llarg de l'any s'ha perfilat el text del nou annex de captació solar tèrmica de l'Ordenança general de medi ambient urbà, que s'aprovarà el 2006 i que serà d'aplicació a tots els edificis nous i rehabilitats de la ciutat.

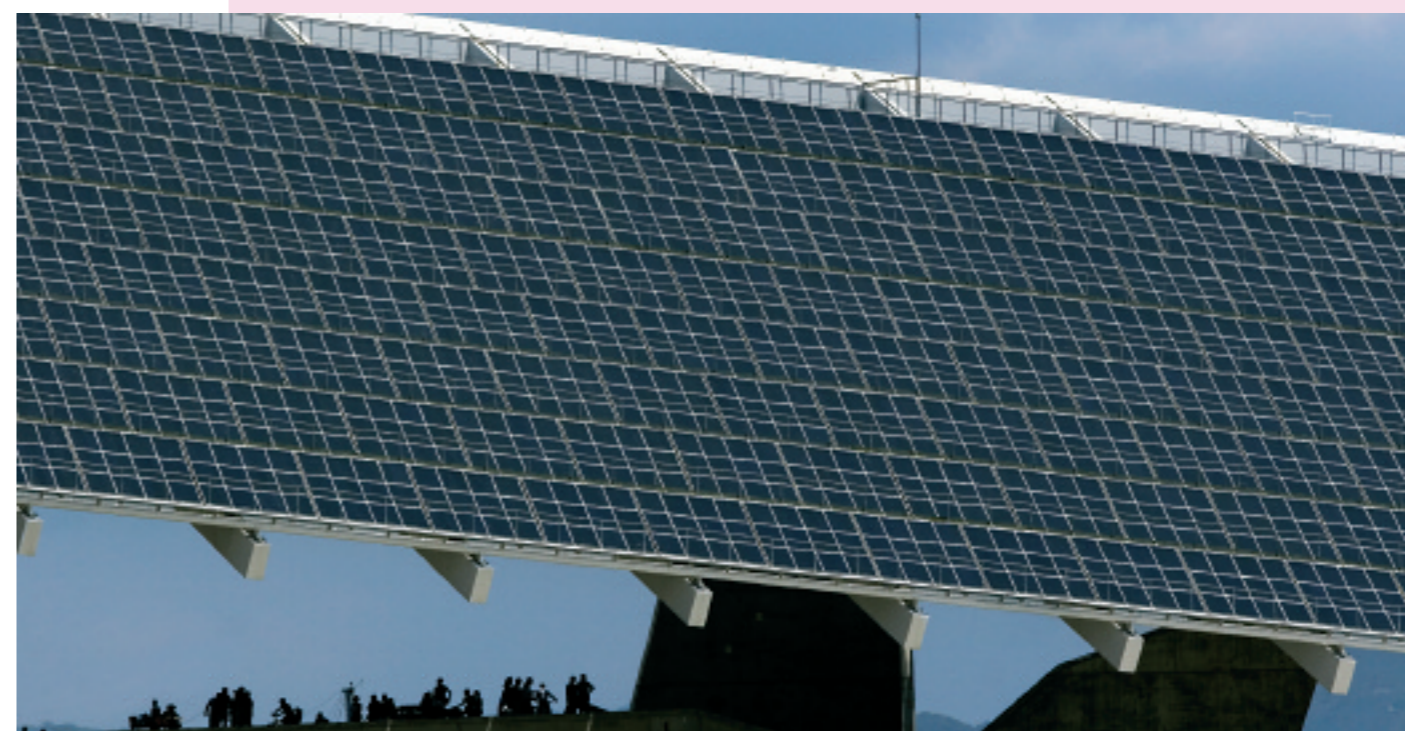
■ Des de l'entrada en vigor de l'ordenança actual, l'any 2000, s'han tramitat 428 projectes d'edificacions afectades per aquesta normativa, que situen en **31.078 metres quadrats la superfície total de captació solar** existent a la ciutat. Cal destacar que, en cinc anys, l'extensió de plaques a Barcelona s'ha multiplicat per 18.

■ La superfície de captació solar tramitada en acabar el 2005 suposa una ràtio de 20,77 m² de placa per cada 1.000 habitants i un benefici ambiental equivalent a l'estalvi de 4.372 tones anuals d'emissions de CO₂.

Distribució per usos de plaques solars*

	Nombre de projectes	Superfície de captació solar (m ²)
Habitatges	315	19.451
Hotels	56	6.150
Equipaments esportius	11	2.545
Equipaments sanitaris	9	957
Altres (escoles, oficines, indústria, etc.)	36	1.975
TOTAL	427	31.078

* Captació solar tèrmica tramitada des de l'entrada en funcionament de l'Ordenança solar fins al desembre de 2005.

5

Participació i comunicació

El 2005, el principal missatge que el Sector ha volgut transmetre als barcelonins ha estat el del compromís amb el civisme. Les campanyes de comunicació han apel·lat al bon fer dels ciutadans a l'hora d'implicar-se en el manteniment dels seus carrers i han insistit que és més fàcil i més satisfactori per a tothom fer les coses ben fetes, com ara depositar les deixalles exactament al lloc on correspon. Més enllà dels individus, l'Acord Cívic continua un any més funcionant com a compromís entre l'Administració i els col·lectius veïnals i professionals per a la construcció d'aquesta Barcelona neta, ordenada i eficaç que tots els ciutadans desitgen.

Campanyes de comunicació

La comunicació és una eina necessària per donar a conèixer les actuacions de millora que s'impulsen des de l'administració municipal, però també és un valuós instrument de formació i sensibilització de la ciutadania. Per això, l'any 2005 el Sector ha tornat a dedicar un gran esforç a l'edició de campanyes de comunicació.

Campanya de comunicació del Pla de Manteniment Integral

- La imatge d'un veí del barri abraçant la placa del seu carrer ha estat la peça fonamental d'aquesta campanya que, sota el lema **M'estimo el meu carrer**, pretenia informar de les feines de manteniment que s'estaven duent a terme a la ciutat, i alhora sensibilitzar els barcelonins sobre la importància de tenir cura de l'entorn urbà.
- La campanya de comunicació ha inclòs l'enviament de cartes als comerços i als veïns per tal d'anunciar l'inici de cada actuació de millora, així com la creació de cartells, tanques d'obra, banderoles (amb la imatge d'un personatge del carrer o del barri) i fulls de mà. Han rebut informació 74.199 llars i 11.207 establiments comercials, mentre que uns 65 veïns han col·laborat en la campanya.

La campanya 'M'estimo el meu carrer' ha fet participar els mateixos veïns, que han actuat de models i s'han deixat fotografiar per a l'ocasió

Campanya de civisme

El 2005 s'ha seguit insistint en dos eixos temàtics ja abordats al llarg d'anys anteriors: la **neteja** i el **soroll**. Un cop més, el Sector s'ha ocupat de gestionar les accions comunicatives associades a aquestes qüestions.

- La campanya de **neteja** s'ha centrat a recordar que la gent dipositi les bosses d'escombraries dins dels contenidors i no abandoni els trastos vells al carrer. El lema ha estat **No et demanem res que no sàpigues fer**.
- Quant a la **campanya de soroll**, es van executar actuacions de contenció d'activitats sorolloses tant en l'oci nocturn com en la conducció de motos.

La campanya de neteja 2005 ha insistit en la necessitat de fer les coses bé i dipositar les escombraries i altres deixalles exactament allà on correspon

El 2005 ha estat l'any del civisme i les accions de comunicació del sector han insistit en la neteja i en la reducció del soroll

DIVENDRES, EL DIA DELS TRASTOS

Deixa els mobles i els trastos
els divendres
davant de la porteria
de 20 a 22 h

Per a més informació:
900 226 226
el telèfon del civisme
www.bcn.es

CuidemBarcelona

Ajuntament de Barcelona

Comunicació de neteja i recollida selectiva

- L'Ajuntament ha establert un dia fix setmanal per procedir a la **recollida de mobles i trastos** als diferents barris. Per tal de fer saber als ciutadans quin dia els correspon baixar-los, s'han editat cartells per a les porteries i banderoles. A més, cada família ha rebut una carta amb un imant recordatori i s'han fet anuncis en premsa sobre aquesta millora de servei.
- La **recollida orgànica** ha estat, un any més, objecte de diverses campanyes que han servit per explicar als ciutadans com han de fer la separació de la matèria orgànica i el rebuig, i la manera com han d'utilitzar el sistema de recollida que tenen al seu barri. Entre aquestes campanyes destaquen la de recollida orgànica amb sistema pneumàtic al Front Marítim, la de recordatori de brossa orgànica genèrica 2005 (*Fem natura*) o la de recollida comercial de paper i cartró.
- Entre el 28 de novembre de 2005 i el 15 de gener de 2006 s'ha reforçat el servei de neteja viària i recollida de residus per tal de donar cobertura a l'increment de l'activitat comercial i la consegüent generació de residus pròpia de l'època nadalenca. Aquest any, els serveis de recollida han augmentat un 150% respecte a les festes de 2004.

La Comissió de Sostenibilitat, Serveis Urbans i Medi Ambient va participar al Saló de l'Energia i el Medi Ambient (Ecomed-Pollutec) amb un estand informatiu de les actuacions municipals

Campanyes per a la reducció del soroll

Les accions comunicatives orientades a reduir la contaminació acústica s'han concentrat en els mesos d'estiu, i han girat al voltant de tres conceptes: **l'oci nocturn, la circulació de motos i el civisme**.

- S'han dissenyat diversos materials, com ara **triangles adhesius, cartells i punts de llibre**, els quals s'han distribuït en establiments, tallers i botigues de motos, així com entre els ciutadans.
- A més, s'ha reeditat la **guia d'educació ambiental *En moto, mou-te bé***, de la qual s'han imprès 3.000 exemplars.

Altres actuacions

- S'ha editat un **DVD divulgatiu** per explicar les modalitats d'instal·lacions mediambientals (Punts Verds) que funcionen a Barcelona.
- Amb el títol *La Font Màgica de Montjuïc 1929-2004: L'espectacle continua*, l'Ajuntament ha presentat un **llibre fotogràfic que recull alguns dels esdeveniments històrics** més importants que han tingut lloc al voltant d'aquest emblemàtic monument durant els seus primers 75 anys d'existència.
- Del 8 a l'11 de març es va celebrar a Barcelona la cinquena edició del **Saló de l'Energia i el Medi Ambient (Ecomed-Pollutec)**, on la Comissió de Sostenibilitat, Serveis Urbans i Medi Ambient va participar amb un estand que recollia les principals iniciatives i accions municipals en aquest àmbit.
- Més de 10.000 persones van participar en la **campanya de sensibilització *Recicla vidre en ruta***, organitzada per l'associació Ecovidrio i l'Ajuntament de Barcelona. Titelles, xerrades

educatives, contes i tallers van servir per conscienciar infants i adults sobre els beneficis del reciclatge del vidre.

- Les festes de la Mercè van portar la **Ciutat de les Persones** al passeig de Gràcia perquè els ciutadans i ciutadanes coneguessin ben de prop els serveis municipals de proximitat. El Sector va participar en l'exposició amb **contenidors dissenyats per a persones amb problemes de mobilitat**, guals que fan accessibles les voreres, paviments sonoreductors i un Punt Verd mòbil.

També es va poder tastar crispetes cuinades amb energia solar i descobrir els avantatges de les energies renovables.

- El **Sector ha renovat el disseny del seu web principal**, que serveix d'introducció per accedir a la resta de pàgines específiques: neteja, clavegueram, fonts, etcètera.
- S'ha continuat enviant als treballadors de Medi Ambient i Serveis el **butlletí electrònic trimestral *Torrent de l'Olla 218***.

Programa IRIS

L'Ajuntament de Barcelona ha posat en marxa el programa informàtic IRIS (Incidències, Reclamacions i Suggestiments), orientat a gestionar els avisos, les queixes i les peticions de serveis formulades pels ciutadans. IRIS esdevé, així, un excel·lent indicador de la situació en què es troba Barcelona, i a la vegada ajuda a copsar l'opinió pública en relació als serveis efectuats.

- El programa permet l'entrada de qualsevol tipus de comunicació provinent del ciutadà a través de diverses vies, tot i que la més habitual és el telèfon gratuït 900 226 226 (el telèfon del civisme). També fa possible el seguiment de les demandes i facilita la resposta per escrit de l'Administració mitjançant el canal que el ciutadà desitgi, ja sigui un correu electrònic, una carta o un missatge SMS.

- Aquest any s'han processat **234.000 entrades al programa IRIS**, de les quals el 64% fa referència als serveis prestats pel Sector, com ara la recollida de mobles i trastos vells abandonats a la via pública, la neteja de carrers, la senyalització en mal estat o els fanals que no funcionen, entre altres.

900 226 226
el telèfon del civisme

La major part d'entrades al programa IRIS tenen a veure amb recollida de mobles i trastos, neteja, senyalització i avaries

El programa IRIS processa les comunicacions que els ciutadans fan a l'administració local a través del telèfon del civisme o del web www.bcn.es, a l'apartat "l'Ajuntament t'escolta".

L' Acord Cívic

L'Acord Cívic per una Barcelona Neta i Sostenible és un procés de comunicació i diàleg en el qual participen institucions ciutadanes, entitats culturals i de recerca, associacions comercials i de veïns i altres grups de la ciutat. L'objectiu d'aquesta iniciativa, que va néixer l'any 2000, és treballar d'una manera consensuada i coordinada en la millora de la gestió ambiental i l'espai públic de Barcelona. Amb el temps l'Acord Cívic s'ha anat consolidant, fins arribar als més de 280 compromissaris actuals.

- El 2005 s'han signat **16 acords de cooperació** amb diverses entitats barcelonines implicades en activitats comercials, de serveis i professionals. La tipologia d'acord prioritària ha estat la de millora de la gestió ambiental i foment de la recollida selectiva, així com la conservació de l'espai públic.
- S'ha posat en marxa tot un seguit d'actuacions dirigides a consolidar els processos d'organització i comunicació que es deriven de l'Acord Cívic, com ara la **creació d'una base de dades dels compromissaris**.

- L'Ajuntament ha portat a terme les **sessions tècniques anuals de seguiment** i avaluació amb els cinc grans col·lectius signants d'acords de cooperació: Fundació Barcelona Comerç (que agrupa 17 eixos comercials), Consell d'Empreses Distribuïdores d'Alimentació de Catalunya (que reuneix 18 empreses), Petita i Mitjana Empresa de Catalunya (que inclou 88 associacions, gremis i empreses), Consell de Gremis (format per 31 gremis) i Intercol·legial (que aplega 22 col·legis professionals).
- S'ha augmentat els recursos destinats a les tasques de **formació en el terreny de la gestió dels residus** municipals, principalment pel que fa a les activitats comercials.
- Aquest any s'han organitzat **50 xerrades informatives i 13 seminaris de formació** amb un total de **838 assistents**.
- Cal destacar també el **projecte Oficina Verda**, que ofereix als col·legis professionals signataris de l'Acord un servei assistencial extern per dur a terme accions de millora ambiental a les seves seus centrals.

Indicadors 2005

- El conjunt d'acords signats permet arribar de manera potencial fins a **37.166 activitats** econòmiques establertes a la ciutat, a les quals s'han d'afegir tots els membres d'associacions i entitats sense ànim de lucre que són signants d'acords de cooperació.
- El 2005 han tingut lloc **més de 190 reunions de treball** amb entitats de Barcelona per treballar conjuntament en la millora de la gestió ambiental i, en particular, de la gestió dels residus derivats de la seva activitat.
- Més de 25 entitats signants d'acords de cooperació disposen de targetes de bonificació dels Punts Verds, que els permeten gaudir d'un descompte sobre la tarifa de recollida de residus especials del Punt Verd (del 50% o bé del 100% si són entitats sense ànim de lucre). Actualment

hi ha **2.752 targetes de bonificació dels Punts Verds** en circulació.

- La **recollida de Roba Amiga**, a càrrec de la Fundació Formació i Treball i la Fundació Engrunes, ha estat de més de 1.600 tones, xifra que representa un increment del 10% respecte a la recollida el 2004.
- El 2005 s'han incorporat al **servei de pagament de recollida de mobles** tres empreses de caire social que tenen com a principal objectiu la integració de persones amb dificultats. Són la Fundació Formació i Treball, la Fundació Engrunes i la Fundació Recursos Solidaris, que presten el servei amb dia i hora concertats. Al marge dels beneficis socials, aquest sistema ha permès aprofitar gairebé 250 tones de residus i evitar que vagin a parar a tractaments finalistes.

M 05

Memòria 2005

Annexos

Informe anual 2005

- Sector de Servicios Urbanos y Medio Ambiente (72-91)
- Sector for Urban Services and the Environment (92-109)

Sector de Servicios Urbanos y Medio Ambiente (75)

- Programa de Actuación Municipal 2004-2007
- Por una gestión eficaz
- El presupuesto para mantener la ciudad
- Recursos humanos

Limpieza y recogida selectiva (77)

- Limpieza y recogida de residuos

El mantenimiento de la ciudad (78)

- Plan de Mantenimiento Integral del espacio público
- Coordinación de las obras en la calle
- Señalización y estructuras viales
- Alumbrado y ahorro energético
- Pavimentación
- Fuentes y estanques
- Alcantarillado
- Aprovechamiento de aguas freáticas

El medio ambiente (84)

- Programas ambientales
- Gestión de los espacios naturales
- Control de contaminación acústica
- Energía solar

Participación y comunicación (87)

- Campañas de comunicación
- Programa IRIS
- El Acuerdo Cívico

Barcelona ha puesto en marcha este último año el Plan Integral de Mantenimiento de la ciudad, con el que damos respuesta a la necesidad de asimilar todos los nuevos espacios públicos surgidos de un ambicioso proceso de transformación urbana, generador de calidad de vida. Muchos de los espacios que aún mantenemos frescos en la memoria, que nos parecen recién terminados, tienen ya quince o veinte años, y en este tiempo se ha producido un uso intensivo de los mismos por parte de los ciudadanos. Hay que ponerlos a tono, dejarlos en condiciones óptimas para que los ciudadanos puedan seguir disfrutando de ellos en las mismas condiciones que el primer día.

Hemos luchado para conseguir nuevo espacio público con la voluntad de mejorar nuestra convivencia. Ahora debemos hacer que las aceras, el mobiliario urbano y los pavimentos tengan un elevado nivel de calidad, porque esta calidad se ha convertido con el tiempo en un elemento definitorio de nuestra ciudad, una exigencia ciudadana que estamos obligados a no defraudar.

Y además de todo esto, precisamente para buscar el extra de calidad que deseamos que nos caracterice y el compromiso de la ciudad con determinadas formas de actuar compatibles con nuestro entorno, hemos trabajado a fin de que este mantenimiento se realice también de unas formas muy concretas, privilegiando el uso de pavimentos sonorreductores para reducir hasta la mínima expresión la contaminación acústica, aprovechando el agua del subsuelo para limpiar las calles, introduciendo vehículos eléctricos y no contaminantes para las tareas de limpieza o impulsando el uso de bombillas de bajo consumo en el alumbrado de la ciudad.

Son formas de actuar que sirven de ejemplo, que nos demuestran cómo el trabajo para conseguir una ciudad de calidad, capaz de ofrecerse cada día en las mejores condiciones a sus ciudadanos, no está en

absoluto en conflicto con los principios de la sostenibilidad. Todo lo contrario, estos principios inciden de forma importante en nuestra calidad urbana.

Joan Clos

Alcalde de Barcelona

El año 2005 nos ha alertado de la importancia de ahorrar recursos. La sequía que hemos sufrido es una prueba evidente de la necesidad de definir políticas de actuación que promuevan dicho ahorro. Esto debe conseguirse desde dos vertientes: por un lado, utilizando de forma racional los recursos y promoviendo políticas de ahorro y el uso de energías renovables y no contaminantes y, por otro, educando en los valores ambientales para construir una sociedad basada en un modelo sostenible. Desde la gestión municipal se ha avanzado mucho en ambas direcciones.

En lo que respecta al ahorro de agua, se ha incrementado el uso de aguas freáticas para la alimentación de fuentes ornamentales y el riego de las calles. En otros aspectos, como el alumbrado público, se han instalado en la ciudad más lámparas de bajo consumo. También se ha apostado decididamente por la implantación de energías renovables y no contaminantes, como sucede con la energía solar. Desde la entrada en vigor de la Ordenanza solar en el año 2000, se han tramitado 428 proyectos de edificaciones, que representan 31.050 m² de superficie de captación solar térmica. Además, se ha introducido gradualmente el uso de otras energías no contaminantes, por ejemplo mediante los nuevos vehículos de limpieza y conservación de la red de alcantarillado y de limpieza vial, que funcionan con gas natural, o con los vehículos eléctricos para el vaciado de papeleras. Estos vehículos, además de

no contaminar, generan también menos ruido, otro de los aspectos en que más se ha trabajado en los últimos meses. Asimismo, la construcción de infraestructuras, como los depósitos de aguas pluviales que mejoran la calidad de las aguas vertidas al mar, es también una contribución importante para conseguir una ciudad con calidad ambiental.

Este camino decidido hacia un modelo de gestión sostenible de los recursos de nada serviría si no se reforzara, como hemos apuntado anteriormente, con un programa educativo que construya la cultura de la sostenibilidad, que difunda la conciencia ambiental y fomente la participación de todos los agentes, empezando por las escuelas, y busque el compromiso de los que trabajamos directamente con las políticas de gestión ambiental. En este sentido, la Agenda 21 está siendo una herramienta de trabajo eficiente que debe garantizar que el esfuerzo que hoy realizamos no sólo tenga continuidad en el futuro, sino que se vea potenciado por las siguientes generaciones.

Imma Mayol

Tercera Teniente de Alcalde y Presidenta de la Comisión de Sostenibilidad, Servicios Urbanos y Medio Ambiente

Los barceloneses y barcelonesas han sabido ganarse la calle y convertirla en un escenario de gran importancia en sus vidas. También lo es para aquéllos que nos visitan. La calle es un lugar de convivencia, de relación, un lugar para disfrutar del tiempo de ocio, para ir de compras, para disfrutar del sol y del aire libre; en definitiva, un escenario dinámico donde palpita la vida.

Los ciudadanos aman la calle y por este motivo piden un espacio público de calidad, limpio y en buen estado, y necesitan unos servicios municipa-

les que garanticen esta calidad. Desde el Sector de Servicios Urbanos y Medio Ambiente hemos dado un paso hacia adelante para responder a las necesidades de los ciudadanos. El inicio de las actuaciones de mejora integral del espacio público ha sido uno de los principales ejes para alcanzar este compromiso de calidad. En la actualidad ya se han llevado a cabo actuaciones en más de 700 calles y en el periodo 2006-2007 está previsto alcanzar las 825. Las obras han permitido la mejora del espacio público basándose en un programa de actuaciones diseñado en función de las necesidades de cada calle o plaza.

El concepto de mejora del espacio público tiene un sentido global y tiene no sólo en cuenta la buena conservación de elementos como son la pavimentación, las aceras, el mobiliario urbano u otros equipamientos. Dentro del concepto de mejora se incluyen también los criterios de accesibilidad, con la construcción de vados para peatones y la eliminación de barreras arquitectónicas en la vía pública y en los edificios.

En cuanto a la limpieza, el sector también ha dado respuesta a las nuevas necesidades y a las nuevas exigencias, y ha puesto en marcha más recursos para garantizar el mantenimiento de un espacio público limpio. Paralelamente, se ha incidido en reforzar las campañas de civismo, conscientes de que, aunque con frecuencia resulta necesario adoptar medidas correctivas para conseguir un espacio público de calidad, debemos profundizar asimismo en las medidas preventivas, mediante una concienciación de la responsabilidad que tenemos todos de respetar nuestro entorno y el espacio de convivencia que nos ofrece una ciudad como Barcelona.

La labor de quienes trabajamos en los servicios municipales deberá seguir orientada a buscar todas las vías de participación que ayuden a diagnosticar necesidades, a hallar soluciones específicas y a

promover la implicación y cooperación de todos los ciudadanos en el mantenimiento de un modelo eficiente de gestión del espacio público.

Francesc Narváez

Concejal de Servicios Urbanos y Mantenimiento

1- Sector de Servicios Urbanos y Medio Ambiente

Barcelona es una ciudad activa, donde las personas se mueven constantemente. Los ciudadanos disfrutan de la vida en la calle: las plazas, los parques o la playa son espacios muy frecuentados tanto por los barceloneses como por los visitantes. Por tanto, mantener los espacios comunes limpios y ordenados, así como garantizar el buen funcionamiento de las infraestructuras con total respeto al medio ambiente, son prioridades para el Ayuntamiento. El Sector de Servicios Urbanos y Medio Ambiente es responsable de decidir e impulsar las actuaciones necesarias para hacer posible una Barcelona confortable, operativa y sostenible.

Programa de Actuación Municipal 2004-2007

En el año 2005, el Ayuntamiento de Barcelona ha alcanzado algunos de los objetivos básicos contemplados en el Programa de Actuación Municipal para el periodo 2004-2007. Éstas son las iniciativas más relevantes que ya se han llevado a cabo desde el Sector de Servicios Urbanos y Medio Ambiente.

Sostenibilidad y medio ambiente

■ Presentación de 61 planes de Acción 21 que se suman a los 170 aportados por las escuelas firmantes de la Agenda 21. Entre las iniciativas presentadas por el Ayuntamiento, destacan el

Proyecto Golondrina o el programa Oficina Verde.

- Entrada en funcionamiento de 10 vehículos de limpieza y conservación de la red de alcantarillado que utilizan gas natural como combustible y, por lo tanto, son menos contaminantes y menos ruidosos.
- Reducción de los consumos de agua y energía por parte de los servicios municipales.
- Disminución de la contaminación acústica y puesta en marcha del II Programa Marco de Minoración del Ruido (para el control de motocicletas y locales de ocio nocturno en verano, entre otros).

Mantenimiento y limpieza

- Han culminado las actuaciones de mantenimiento en 786 calles de la ciudad (en 474 se han realizado exclusivamente vados para peatones).
- Barcelona ya dispone del 84% de los vados para peatones previstos en el Plan de Mejora de la Accesibilidad, que pretende adaptar las aceras a las personas con movilidad reducida. Actualmente, más de 800 kilómetros de calles ya son accesibles.
- Como complemento a los proyectos de rehabilitación integral del Instituto de Parques y Jardines, se ha procedido a la mejora y mantenimiento de 10 parques de la ciudad.
- Ha aumentado el porcentaje de residuos recogidos selectivamente, hasta alcanzar el 45% del volumen total.
- Se inicia la separación de la fracción reciclable de los voluminosos recogidos.
- En el marco del Acuerdo Cívico se han establecido 19 nuevos acuerdos de cooperación. Destacan los de mejora integral del espacio público, con asociaciones de vecinos, y el de fomento de la recogida selectiva y la gestión correcta de residuos.

Espacios naturales

■ Barcelona tiene **2.834,95 hectáreas de superficie verde y 153.343 árboles**. En este ejercicio se

ha diseñado e implantado el Plan de Control del Riesgo del arbolado viario, cuyo objetivo es detectar las situaciones previsibles de peligrosidad, como la caída de ramas o troncos.

- En el año 2005 se ha seguido implantando el **Programa de Gestión Integral del Litoral de Barcelona (PGILB)**, que potencia la incorporación de criterios medioambientales al mantenimiento de nuestra costa y nuestras playas.
- Las playas de Barcelona han obtenido **cinco banderas azules** que reconocen su buen estado, además de una distinción temática en Información y Educación Ambiental otorgada en el año 2004. Además, se han estrenado nuevos equipamientos y servicios en las playas de la Nova Icària, Sant Sebastià, Banyes del Fòrum, Mar Bella y Nova Mar Bella.

Por una gestión eficaz

El Sector de Servicios Urbanos y Medio Ambiente trabaja cada día para mejorar la calidad de vida de Barcelona y para convertirla en una ciudad cuidada, operativa y respetuosa con su entorno. Se encarga de ejecutar las políticas de actuación impulsadas desde la Comisión de Sostenibilidad, Servicios Urbanos y Medio Ambiente, de acuerdo con las resoluciones adoptadas en el Plenario del Consejo Municipal.

El Sector está integrado por diversos organismos ejecutivos y de apoyo, así como por empresas y entidades vinculadas.

- **TERSA** (Tratamiento y Selección de Residuos, S.A.). Es responsable de la gestión, tratamiento y eliminación de los residuos municipales de Barcelona y su área metropolitana, actividad que ejerce en colaboración con una empresa que ha constituido, Soluciones Integrales para los Residuos (SIRESA). TERSA está participada por el Ayuntamiento de Barcelona y la Entidad Metropolitana de Servicios

Hidráulicos y Tratamiento de Residuos (EMSHTR).

- **CLABSA** (Alcantarillado de Barcelona, S.A.). Tiene por objetivo la planificación, el control y la explotación técnica del alcantarillado de la ciudad, así como otros servicios afines. Está integrada por el Ayuntamiento de Barcelona, Aguas de Barcelona y Fomento de Construcciones y Contratas.
- **ACEFHAT**. Es una entidad formada por el Ayuntamiento y las empresas Aguas de Barcelona, Fecsa-Endesa, Gas Natural, Telefónica y Auna Telecomunicaciones. Se ocupa de coordinar y gestionar las obras de servicios que se ejecutan en la vía pública.
- **Agencia de Energía de Barcelona**. Es un consorcio público creado para impulsar el posicionamiento de Barcelona como una ciudad ejemplar en los aspectos vinculados a la energía y el medio ambiente. Forman parte de la misma el Ayuntamiento, el Instituto Catalán de la Energía, la EMSHTR, el IDAE, la UAB y la UPC.
- **Instituto Municipal de Parques y Jardines**. Es un organismo autónomo, adscrito funcionalmente al Sector de Servicios Urbanos y Medio Ambiente, que se encarga de administrar el patrimonio verde de la ciudad. Colabora también en el mantenimiento de las playas.

El presupuesto para mantener la ciudad

En el 2005 el mantenimiento de Barcelona se ha efectuado con un presupuesto total de 298,4 millones de euros, un 7% más que en el año anterior. Se han realizado muchas de las inversiones previstas en el Programa de Mejora Integral del Espacio Público 2004-2007 y se ha puesto en marcha un Plan de Choque de Limpieza, que ha supuesto un aumento del 12% del gasto destinado a esta finalidad.

- De los **298,4 millones de euros que se han destinado al mantenimiento de la ciudad**, el 79%

corresponde al gasto efectuado por el Sector de Servicios Urbanos y Medio Ambiente. El 21% restante corresponde a las contratas de mantenimiento compartidas con los distritos y gestionadas desde el Sector (limpieza y recogida, pavimentación y alumbrado).

- El **coste destinado a la recogida de residuos y limpieza de las calles ha sido de 159 millones de euros**, un 12% más que en el 2004. La puesta en marcha del Plan de Choque de Limpieza ha contribuido a este aumento.
- El mantenimiento de las **infraestructuras** ciudadanas, del alcantarillado y las fuentes, de la pavimentación y señalización y del alumbrado ha supuesto un coste de **55,5 millones de euros**, un 6% más que durante el ejercicio anterior.

Principales inversiones

- Este año se han realizado muchas de las actuaciones incluidas en el **Programa de Mejora Integral del Espacio Público**, que prevé unos gastos por valor de 137 millones de euros entre el 2005 y el 2007. En el marco del programa, en el 2005 se ha actuado en más de 390 calles de todos los distritos, con una inversión de **24 millones de euros**.
- Las inversiones del **Programa de Gestión de Residuos** se han dirigido a las obras de mejora de las instalaciones de recogida neumática de Ciutat Vella, con el inicio de la futura central del Raval (la segunda del distrito después de la de Santa Caterina). La red neumática se ha consolidado y ha finalizado la construcción de minipuntos verdes; asimismo, ha arrancado la segunda fase del Parque de Limpieza de la Font Trobada en Montjuïc.
- En el ejercicio 2005, y en el marco del **Plan de Mejora del Alcantarillado (PECLAB)** correspondiente al periodo 2004-2007, cabe destacar el inicio de la segunda fase del colector Vía Barcino, que debe finalizarse en el primer trimestre del 2006.

Recursos humanos

Continúa la progresiva reducción de plantilla que ha caracterizado al Sector a lo largo de los últimos años, como consecuencia de la racionalización, mejora e innovación de los métodos y herramientas de trabajo.

- Al finalizar el año 2005, el número de trabajadores del Sector de Servicios Urbanos y Medio Ambiente era de **174 personas**, 8 menos que en diciembre del 2004 y 23 por debajo de los empleados contabilizados cuatro años antes.

2- Limpieza y recogida selectiva

La consolidación de Barcelona como ciudad turística está conllevando una sobreutilización del espacio público, lo que ha obligado al Sector a poner en marcha durante el 2005 el Plan de Choque de Limpieza. Este refuerzo de la limpieza ha supuesto un aumento del 8,3% del presupuesto destinado a la misma. El plan de choque ha conllevado actuaciones mayoritariamente en fines de semana y festivos, ha significado una mejora en el servicio de playas y ha permitido la puesta en marcha de más equipos dedicados a limpiar pintadas y grafitos, entre otras actuaciones. En lo que respecta a la recogida, se ha consolidado la neumática y se ha mejorado el servicio de recogida de muebles y trastos viejos.

Limpieza y recogida de residuos

En el 2005 el Sector ha activado un Plan de Choque de Limpieza. En cuanto a la recogida, se ha consolidado la neumática y se ha implantado la frecuencia semanal en el servicio de recogida de muebles y trastos viejos.

Plan de Choque de Limpieza

- Este plan especial de refuerzo de la limpieza ha supuesto un **aumento del presupuesto** destinado a tal efecto del **8,3% (5 millones de euros)**.
- Las actuaciones específicas del Plan se han llevado a cabo mayoritariamente los **finés de semana**, así como en **días festivos y destacados**, como por ejemplo verbenas, fin de año, fiestas mayores, La Mercè y festividades de los barrios, entre otros.
- Se ha potenciado el **servicio de playas**, tanto por lo que respecta a la extensión de la temporada alta (marzo-octubre) como a la mayor dotación destinada a su limpieza.
- Se han reforzado los servicios vinculados a la **resolución de conductas incívicas**, como el de retirada de jeringuillas o el de limpieza de orines en la vía pública.

Pintadas y grafitos

- Los servicios de limpieza de pintadas y grafitos se han ampliado con cinco equipos más, hasta alcanzar las **26 unidades de trabajo**, medida que ha supuesto un **incremento del 21,7%** respecto a los recursos empleados en el 2005. La mayoría de actuaciones de refuerzo se ha concentrado en Ciutat Vella, Eixample, Poble Sec y Gràcia.

Por unas calles sin colillas

- Con motivo de la entrada en vigor de la nueva Ley del Tabaco, se ha procedido a instalar con carácter de prueba piloto **500 unidades de papeleras** dotadas de un cenicero supletorio destinado a recoger ceniza y colillas.
- Se ha realizado, en colaboración con el gremio de estanqueros, una campaña de concienciación de los fumadores para que no tiren las colillas al suelo.
- Así, los establecimientos participantes han distribuido entre sus clientes **200.000 unidades de pequeños ceniceros unipersonales y portátiles**.

Recogida de residuos

- Este año se ha consolidado la **recogida neumática** de basuras en la zona del mercado de Santa Caterina, con cerca de 60 buzones que recogen un promedio de 10 toneladas por semana.
- En el mes de abril se iniciaron en el Raval las obras que en el futuro permitirán la instalación de una **nueva central de recogida neumática en el distrito de Ciutat Vella**.
- Se han introducido mejoras generales en el servicio de recogida de voluminosos en toda la ciudad. Se ha establecido una **frecuencia semanal para la recogida gratis**, y cada barrio tiene un día fijo asignado. Así, ya no es necesario que los vecinos concierten el servicio telefónicamente. En caso de no poder esperar, los ciudadanos pueden solicitar también el **servicio a domicilio, de pago**.

Nuevas infraestructuras

- Un **nuevo Punto Verde** ha entrado en funcionamiento en el área del Fòrum.
- A mediados del 2005 se adjudicó la segunda fase de las obras del **Parque de Limpieza de Jardines de la Primavera**, que una vez finalizado permitirá racionalizar el servicio de limpieza vial en la zona de Ciutat Vella y Poble Sec.

3- El mantenimiento de la ciudad

El Plan de Mantenimiento Integral es uno de los proyectos prioritarios del Programa de Actuación Municipal 2004-2007. Con este Plan se inicia una nueva cultura del mantenimiento en Barcelona, que se basa en priorizar el uso del pavimento sonorreductor para disminuir la contaminación acústica, aprovechar el agua del

subsuelo para regar las calles, cambiar el sistema de lámparas de bajo consumo del alumbrado público para que se ajuste a las medidas de ahorro energético, hacer más accesibles las calles de la ciudad, adecuar y mejorar los sistemas de señalización, y mantener fuentes, estanques y alcantarillado.

Plan de Mantenimiento Integral del espacio público

El día 1 de marzo se iniciaron las obras contempladas para el ejercicio 2005 en el Plan de Mantenimiento Integral, uno de los proyectos prioritarios del Programa de Actuación Municipal de este año. Durante el 2005 se han realizado mejoras en 786 calles y 10 parques.

Objetivos

En los últimos 15 años, Barcelona ha realizado un esfuerzo por urbanizar zonas nuevas o consolidadas de sus barrios, lo que ha significado una importante transformación de las calles de la ciudad. Sin renunciar a este esfuerzo, era necesario **impulsar un mantenimiento conjunto que llegara a todas partes y que se hiciera visible**. Por ello se puso en marcha el Plan de Mantenimiento Integral 2004-2007. Sus principales objetivos son:

- Garantizar la mejora continua de las calles de Barcelona.
- Adaptar la ciudad a la movilidad de las personas.
- Integrar la gestión de los servicios municipales, a fin de que las obras se desarrollen en el menor tiempo posible y causen las mínimas molestias a los vecinos.

Actuaciones

El Plan de Mantenimiento Integral engloba actuaciones diversas y de diferente intensidad, que son consensuadas y planificadas con cada uno de los distritos, en función de las necesidades. El gobierno

municipal ha realizado un importante esfuerzo de inversión para llevar a cabo intervenciones en materia de:

- pavimentación;
- arreglo de aceras;
- señalización;
- verde urbano;
- semáforos;
- fuentes;
- mejoras en la red de alcantarillado;
- alumbrado público;
- escaleras mecánicas;
- accesibilidad;
- limpieza de pintadas y grafitos y eliminación de carteles;
- soterramiento de la red eléctrica, e
- infraestructuras de parques.

Mejoras en las calles

- Se han realizado **obras de mejora en 786 calles y 10 parques de la ciudad**. En 474 de estas vías se han ejecutado exclusivamente vados de peatones. A lo largo del periodo 2006-2007 está previsto actuar en más de 825 calles y 19 parques.

Arreglo de aceras

- Se han llevado a cabo arreglos en **más de 150.000 m² de aceras**. Estos arreglos incluyen la reparación y mejora de los alcorques, bordillos, rigolas y losetas, así como la reposición y mejora del mobiliario urbano en mal estado.

Soterramiento de la red eléctrica

- El Ayuntamiento ha firmado un **convenio con la compañía Fecsa-Endesa** para soterrar la red eléctrica en las zonas que lo requieran. La empresa se hace cargo de la colocación de cables e instalaciones, mientras que el Ayuntamiento asume los costes de la obra civil.

Accesibilidad

- Se han construido **3.325 vados adaptados a las personas con movilidad reducida**. Al finalizar el año 2006 se cumplirán los objetivos del Plan de Accesibilidad aprobado por el Ayuntamiento en el año 1996.
- También se han efectuado actuaciones de **ordenación del mobiliario urbano**.
- Igualmente se ha llevado a cabo la implantación de **viales con plataforma única**.

Coordinación de las obras en la calle

Por tercer año consecutivo, en el 2005 se ha reducido el número de obras abiertas en la vía pública, ya que se han contabilizado un total de 16.279, 166 obras menos que en el ejercicio anterior. La empresa ACEFHAT es la responsable de coordinar y gestionar de forma integrada todas las actuaciones que las compañías de servicios y otros operadores públicos o privados llevan a cabo en las calles de Barcelona, con el objetivo de minimizar las molestias al ciudadano.

- Este año se han realizado **166 obras menos que en el 2004**, aunque el promedio diario de obras abiertas ha sido de 481, el más elevado de los últimos cuatro años.
- Se ha incrementado la actividad de los operadores de fibra óptica por el aumento de la inversión y, por otra parte, ha disminuido la longitud ejecutada por las compañías, ya que Gas Natural ha finalizado totalmente la sustitución de su red.
- La coordinación de las actuaciones con las distintas empresas de servicios y con otros departamentos municipales ha permitido **evitar 698 obras (499 el año pasado)**. La ejecución de estos trabajos de forma no organizada habría obligado a levantar más de 73 kilómetros de vía urbana, unas obras que finalmente no ha sido necesario efectuar.

Señalización y estructuras viales

Los diversos distritos de la ciudad generan cada año un gran volumen de solicitudes de actuación relacionadas con el mantenimiento de la señalización vial (modificaciones, mejoras, repintados, etc.), a las que se debe responder rápida y eficazmente. La creciente incorporación de nuevas tecnologías, tratamientos y materiales ha sido determinante en la conservación de estructuras y elementos de protección vial, como por ejemplo puentes, pasarelas, pasos elevados o barandillas.

Señalización

- Este año se ha llevado a cabo el **Plan de Choque de Ciutat Vella y Eixample**, que ha incluido un repaso intensivo de la señalización (limpieza, mejora y sustitución). La buena acogida de las obras ha impulsado la realización de actuaciones similares en otros distritos.
- Se ha incrementado notablemente el número de **plazas de estacionamiento de motos**, especialmente en las zonas verdes. Cabe destacar el aumento de **estacionamientos para bicicletas**, a causa del incremento de su uso por parte de los ciudadanos.
- En cuanto a la **señalización vertical**, se ha puesto en marcha un amplio dispositivo de limpieza de soportes, y se han recolocado numerosas señales para no exponerlas a la colocación de carteles y adhesivos. Se mantiene la estrategia de racionalizar el número de soportes verticales para descontaminar el espacio público.

Estructuras y elementos de protección vial

- Se han reparado los aplacados de los túneles de la Rovira y de General Mitre, así como las protecciones laterales del puente de Palomar y el pavimento del puente de la calle Mühlberg, en el Carmel. También se han renovado las juntas de

pavimento de la estructura de la plaza de Les Glòries.

- En total se han instalado o reparado **2.490 metros de barandillas y barreras, se han reparado 355 pilones** y se han ejecutado **2.050 metros cuadrados de estructuras**.
- En lo que respecta a las **actuaciones en espacios singulares**, éstas han afectado a más de **67.730 metros cuadrados**, cifra muy superior a la registrada en años anteriores. Destaca la rehabilitación de la zona de la pista deportiva Llosa Baró de Viver y las escaleras de la Baixada de la Glòria (funcionamiento centralizado y teledirigido desde el Sector), así como el arreglo de la carretera de Les Aigües y la urbanización del Torrent de la Font del Mont, entre otras obras.

Alumbrado y ahorro energético

A lo largo de este año, y dentro del Plan de Mejora Integral del Espacio Público, se ha llevado a cabo una importante renovación de la red de alumbrado, que ha afectado a 3.729 puntos de luz y 1.475 luminarias y ha supuesto un ahorro energético de unos 312.000 kW/hora. También se han incorporado 2.071 nuevos puntos de luz a la ciudad. Por otra parte, en el 2005 se han licitado y adjudicado las nuevas contrataciones de mantenimiento del alumbrado público y los túneles urbanos.

Puntos de luz y consumo

- El número de instalaciones de alumbrado público ha seguido la línea ascendente de los últimos años, con la **incorporación de 2.071 puntos de luz** que sitúan el parque total en 139.639 lámparas. Esto implica un **incremento real de 378 unidades** (el 0,27% del total), dado que el resto corresponde a la renovación de puntos de luz en los lugares que han sido remodelados.

- La factura de consumo energético del alumbrado público y los túneles ha sido de **9.230.000 euros**, un incremento superior al año anterior debido al aumento del número de nuevos puntos de luz instalados.
- El volumen de escaleras mecánicas no se ha incrementado, excepto si se considera la renovación y centralización de las escaleras de la Baixada de la Glòria.

Control centralizado

- Continúa la evolución del número de instalaciones con control centralizado.
- El nuevo sistema de control dinámico de luminosidad permite una optimización funcional, al tiempo que energética, del alumbrado. A finales de este año dicha técnica ya estaba activa en la totalidad de los **640 cuadros con control centralizado** de Barcelona.

Programa de ahorro energético

- El programa ya se ha consolidado y las opciones de gran ahorro son reducidas. Por este motivo las actuaciones del 2005 se centran en las líneas de trabajo en las que es posible incidir: la reducción de la potencia instalada mediante la sustitución de lámparas de vapor de mercurio (VM) por las de vapor de sodio (VSAP), la renovación de luminarias mediante la introducción de productos más rentables y la instalación de nuevos cuadros de mandos equipados con sistemas de reducción de flujo.
- **Actualmente el parque de lámparas está compuesto en un 59,35% de VSAP y un 21% de VM**. El 17,47% son fluorescentes, tanto del tipo compacto como del normal, mientras que el 2,18% son lámparas de incandescencia especial o halogenuros metálicos.

Alumbrado navideño

- La campaña de alumbrado navideño 2005 en Barcelona ha significado una consolidación de los sistemas de alumbrado basados en hilo luminoso, microlámparas y otros **elementos de bajo consumo**.
- Las innovaciones, tanto de gestión como de carácter técnico y normativo, que se han producido este año en la campaña navideña se han centrado en el control de la sostenibilidad, la fiabilidad del funcionamiento y la adaptación a la nueva normativa.
- Gracias a la aplicación de criterios de optimización al alumbrado ornamental, en el 2005 se ha conseguido un **ahorro energético de un 13,55%** respecto al ejercicio anterior.

Pavimentación

En el año 2005 ha entrado en funcionamiento la nueva contrata de mantenimiento de pavimentos, que permanecerá en vigor hasta el 2008. En el marco de este servicio se ha pavimentado una superficie de 186.631 metros cuadrados de vía pública, 95.238 de ellos con material sonorreductor. Con la instalación de este tipo de asfalto urbano, el Ayuntamiento pretende reducir el impacto sonoro del tráfico en la ciudad.

- Del total asfaltado, unos 33.592 metros cuadrados se han ejecutado desde el Sector, y los 153.039 restantes, desde los distritos.
- Barcelona cuenta ya con **2,9 millones de metros cuadrados de pavimento sonorreductor**. Esto supone que el **75% de la red básica** de calles dispone de este tipo de pavimento, porcentaje que alcanzará el 100% a finales del 2007.
- Se ha realizado una serie de actuaciones para mejorar los pavimentos de distintos lugares de la

ciudad. Las más significativas se han producido en la avenida Josep Tarradellas (Entença – Francesc Macià), las calles Urgell (Francesc Macià – París), Ausiàs Marc (Urquinaona – Marina), Consell de Cent (Marina – Meridiana), Almogàvers (Marina – Lluís Companys), Comtes de Bell-lloc, la avenida Diagonal (carril bus de M. Cristina – Pius XII y laterales de M. Cristina – Sarrià), la plaza Joanic, y las calles Gran de Sant Andreu e Independència (Provença – Sant Antoni M. Claret), entre otras.

Fuentes y estanques

Un año más, el Sector ha priorizado el ahorro de agua y de energía eléctrica en la gestión de las fuentes municipales, potenciando los sistemas de recirculación de agua y de iluminación con fibra óptica, así como el uso de aguas freáticas. Todas estas medidas se verán notablemente incrementadas en el 2006 con la entrada en funcionamiento de la nueva contrata de limpieza y conservación de las fuentes públicas y ornamentales.

- En el 2005 se ha procedido a la **limpieza y mantenimiento de 1.563 fuentes públicas y 221 fuentes ornamentales**, una más que el año pasado. Las labores de mejora y conservación han sido ejecutadas por un total de 53 personas y 31 vehículos.
- Como consecuencia de las medidas adoptadas en virtud del decreto de sequía de este año, el **consumo de agua de las fuentes públicas ha bajado un 20%**.
- También durante la vigencia del decreto, se ha reducido el número de horas de actividad de las fuentes ornamentales con **recirculación de agua** y han dejado de funcionar las que no incorporan este sistema, que ya está implantado en el 75% de las fuentes ornamentales.

- Entre las principales actuaciones destinadas a racionalizar el consumo de agua, destaca la instalación de recirculación de agua en las fuentes de Citerea (Les Corts) y en las dos fuentes de Sant Martí de Provençals, así como la impermeabilización de las fuentes de Citerea, plaza Espanya y Cascada 3, entre otras.
- Con el objetivo de mejorar la limpieza del agua, se ha instalado un aparato de ultrasonido en las fuentes de L'Escorxador y Fòrum Nord.
- El **consumo de energía eléctrica ha disminuido un 4,4%**, gracias a actuaciones como la **iluminación con fibra óptica** de las fuentes de Citerea y la fuente del monumento a Francesc Macià ubicado en la plaza Catalunya. Actualmente existen 11 fuentes con este tipo de iluminación en la ciudad.
- El número de visitantes a la **Font Màgica** ha sido de unas 2.540.000 personas y 15.560 autocares, y se han ofrecido 30 espectáculos extraordinarios. Las instalaciones de este monumento se han difundido entre colegios, asociaciones y diferentes entidades.

Alcantarillado

La nueva contrata de limpieza y conservación de la red de alcantarillado, firmada por un periodo de ocho años, tiene por objetivo conseguir que todas las aguas, tanto residuales como pluviales, circulen por la ciudad con criterios de eficacia y respeto al medio ambiente.

- En el año 2005 se han construido **6.915 metros de nuevas alcantarillas** y se han reparado o remodelado otros 5.339 metros.
- Se han adquirido **10 camiones** que funcionan con gas natural comprimido, que permiten reducir en un 85% la emisión de gases contaminantes a la atmósfera y disminuir el ruido en seis decibelios. El Sector dispone también de **25 nuevos furgones**

y furgonetas de inspección, actuaciones urgentes y reparaciones. De estos vehículos, cuatro disponen de un nuevo sistema de recirculación y filtrado que permite minimizar el consumo de agua potable.

- Se ha aumentado la **mecanización de los servicios** y se ha introducido la aplicación generalizada de los **soportes informáticos**.
- Para la limpieza de la superficie del agua de las playas se dispone de **un barco Pelikan y dos barcos Marnett** que han recuperado 219 metros cúbicos de residuos flotantes.
- Dentro del **PECLAB**, se ha construido el colector de Via Barcino, con proyecto y dirección de obra de CLABSA. También se ha ejecutado el mantenimiento y la explotación de los **10 depósitos de retención de aguas pluviales y de las 6 compuertas de derivación y almacenaje**. En el 2005, solamente en materia de alcantarillado, **CLABSA** ha realizado **3 proyectos, 46 estudios y asesorías, 8 informes de inundabilidad, 150 informes de proyectos y 398 informes de red**.

Aprovechamiento de aguas freáticas

El año 2005 se ha caracterizado por la extrema sequía vivida en Cataluña. Con el fin de contribuir al ahorro de los recursos hídricos de la ciudad, el Sector ha tomado medidas que en algún caso han implicado la sustitución de agua potable por agua del subsuelo. Esto ha permitido una reducción del 14,09% en el consumo de agua potable del Ayuntamiento.

Consumo

- El consumo total de agua por parte del Ayuntamiento **ha disminuido un 12,65%**, un 14,09% en lo que respecta al agua potable.
- **Ha crecido en un 2,30% el empleo de agua subterránea**, que actualmente ya supone casi el 10% de los recursos hídricos de uso municipal.

- El consumo de agua potable para el riego de los parques, la limpieza vial y las fuentes ornamentales, que en el 2002 representaba la mitad del consumo de todo el Ayuntamiento, **ha descendido progresivamente hasta suponer el 42,5%** del total de agua utilizada este año.
- El **agua no potable destinada a la limpieza** de las calles ha pasado de representar el 18,3% del consumo el año pasado al 42% actual. En cuanto al riego de parques y jardines, le corresponde un porcentaje del 13,3%.
- Más del 42% del **consumo freático** corresponde al riego del arbolado y las zonas verdes; un 20,3%, a las fuentes ornamentales; un 19,6%, a la limpieza de las calles, y un 17%, a la del alcantarillado.

Infraestructuras

- Como hitos importantes cabe indicar la puesta en servicio de la primera fase de la **red de bocas de riego del Poble Sec - Paral·lel**.
- También se ha iniciado la tramitación del proyecto de la **nueva captación en el Poble Sec - Paral·lel**, que incrementará los recursos de la montaña de Montjuïc.
- Se ha puesto en tramitación el **nuevo depósito del castillo de Montjuïc**, que tendrá una capacidad de 1.300 metros cúbicos. Además de permitir el riego con agua del subsuelo de la parte alta de la montaña, supondrá un elemento importante para la lucha contra el fuego en esta zona verde.
- En el marco del contrato-programa, **CLABSA** se encarga de la explotación y el mantenimiento de los sistemas e instalaciones de la red de aguas freáticas.

4- El medio ambiente

Barcelona goza del privilegio del clima mediterráneo. El sol y las temperaturas agradables invitan a disfrutar con frecuencia de los espacios naturales que ofrece la ciudad. El Ayuntamiento continúa en su esfuerzo por abrir Barcelona a la naturaleza. Cada vez se plantan más árboles, aumenta el espacio verde y mejoran las infraestructuras de las playas. Pero el compromiso de los ciudadanos que hacen uso de ello es imprescindible para su mantenimiento. Los programas educativos en este sentido siguen difundiendo una cultura de la sostenibilidad y el respeto al medio ambiente.

Programas ambientales

Un año más, el Ayuntamiento de Barcelona ha puesto en marcha toda una serie de actividades para implicar a los ciudadanos en la protección del medio ambiente y la construcción de un entorno más limpio y saludable. Estas iniciativas se han desarrollado en distintos ámbitos para llegar tanto a los adultos como a los más pequeños, pero siempre con un objetivo común: **avanzar hacia una Barcelona cada vez más sostenible.**

Agenda 21

El Compromiso Ciudadano por la Sostenibilidad Agenda 21 se basa en la participación ciudadana, y por ello todas las personas y entidades que lo deseen pueden adherirse al mismo. Esto implica elaborar un Plan de Acción particular donde se detallen los compromisos y objetivos que cada ciudadano o asociación asume de forma voluntaria.

- A finales del 2005 habían firmado el compromiso **227 instituciones y entidades** ciudadanas y se habían presentado **61 planes de acción**, que pueden consultarse en www.bcn.es/agenda21/accio21/A21_PlaAccio.htm.

- La actividad de este año se ha centrado en la celebración de la **Convención de los Firmantes del Compromiso Ciudadano por la Sostenibilidad**. Allí se presentó el vídeo *La ciutat (sostenible) emergent* y la publicación *100 bones idees: Catàleg de bones pràctiques dels signants del Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat*.
- Como herramienta para evaluar los progresos alcanzados en cada objetivo de la Agenda 21, se ha hecho público el tercer informe de los **Indicadores 21**, que puede consultarse en la web www.bcn.es/agenda21.
- Desde el Ayuntamiento también se han impulsado proyectos que permiten avanzar en algunos puntos de la Agenda 21 desde la administración municipal. Es el caso de las iniciativas relativas a la biodiversidad, como por ejemplo el **Proyecto Golondrina**, que ha permitido elaborar un censo de los nidos de esta ave en la ciudad. Otro ejemplo es el **Programa Oficina Verde**, que trabaja por la sostenibilidad en las dependencias municipales.
- Barcelona ha estado presente en la **Conferencia de las Partes de la Convención sobre Cambio Climático de Naciones Unidas** y en la primera reunión de las partes firmantes del **Protocolo de Kyoto**. Además, la ciudad ha sido reelegida para formar parte del comité ejecutivo del ICLEI (**Red de Gobiernos Locales por la Sostenibilidad**) para el periodo 2006-2009.
- En cuanto a las visitas para conocer las actividades del Sector, se ha atendido a delegaciones procedentes de Marsella, de Sendai (Japón) y de la Escuela de Ingenieros de París.

Agenda 21 Escolar

El Ayuntamiento anima a todos los centros educativos de la ciudad (profesorado, alumnos, personal no docente y familias) a adoptar la Agenda 21, a fin de que cada escuela elabore su propio plan de acción

con relación al medio ambiente y la sostenibilidad. Desde la administración municipal se ayuda a las escuelas a desarrollar este programa mediante servicios de información y asesoramiento, y también proporcionando apoyo económico.

- En el curso 2005-2006 la Agenda 21 Escolar experimentó un crecimiento importante respecto al año anterior, con **170 centros: 121 públicos y 49 privados** y concertados.
- Entre los temas abordados en el programa destaca el uso sostenible de recursos como el agua y la energía, la biodiversidad, el jardín y el huerto escolares, el ruido, la movilidad, los residuos y la calidad ambiental del centro. Los planes de acción en las escuelas pueden consultarse en www.bcn.es/agenda21/a21escolar.

Programa '¿Cómo funciona Barcelona?' de Actividades Escolares sobre Medio Ambiente

La implicación de los niños desde la escuela en el compromiso con el funcionamiento ambiental de la ciudad es una de las grandes apuestas del Ayuntamiento y la principal finalidad de este programa.

- Durante el curso 2004-2005 participaron en este programa **11.950 escolares**.
- La actividad **Reciclet** atiende a la franja de edad correspondiente a la educación infantil y el ciclo inicial de primaria, y ha contado con la participación de 3.501 niños. En **Reciclus** han tomado parte 2.978 alumnos de cursos superiores.
- A lo largo de la primavera se desarrolló la prueba piloto del Programa *¿Cómo funciona Barcelona? Rutas ambientales por la ciudad*, dirigido a adultos. Asistieron 400 personas.

Centro de Recursos Barcelona Sostenible

Los ciudadanos que deseen saber qué pueden hacer para actuar de una forma más respetuosa con el medio ambiente pueden dirigirse a este centro,

donde hallarán un punto de información sobre la Agenda 21, la programación de actividades formativas, asesoramiento para educadores, un centro de documentación y una exposición permanente sobre el funcionamiento y la vida en la ciudad, entre otros servicios. La Agencia de Energía también ha situado su punto de información en el Centro de Recursos durante el año 2005.

- En el 2005 han pasado por el centro **21.683 usuarios**.
- Se han recibido **7.097 llamadas** de personas que solicitaban información.
- Se han registrado **2.525 visitas** individuales y **2.926 ciudadanos** han participado en cursos, charlas y seminarios.
- El Servicio de Documentación ha atendido a **879 personas**.

Guías de educación ambiental

Como instrumentos de difusión de la Agenda 21 y de la educación para la sostenibilidad, se han editado nuevas guías de educación ambiental, una colección que alcanzó el número 27 en diciembre del 2005. A lo largo del año se han publicado:

- *Pájaros de Barcelona;*
- *Las playas y el litoral de Barcelona;*
- *Oficina Verde, para empresas del sector de oficinas y despachos;*
- *Las empresas y la responsabilidad social corporativa, y*
- *Financiación ética y sostenibilidad.*

Gestión de los espacios naturales

El Instituto Municipal de Parques y Jardines es el responsable de administrar el patrimonio verde de la ciudad, así como sus playas. Facilitar el disfrute de las zonas verdes y las playas continúa siendo una de las principales líneas de actuación del Ayuntamiento, igual que la aplicación de criterios de sostenibilidad en su gestión.

Verde urbano

- Barcelona tiene **2.834,95 hectáreas de superficie verde**, de las que 1.039,95 corresponden a verde urbano propiamente dicho. El resto son zonas del parque de Collserola que penetran en la parte alta de la ciudad.
- La ciudad tiene **153.343 árboles**, cifra que supone una reducción de 2.090 unidades respecto al 2004. La disminución del censo de arbolado viario responde a la afectación de las distintas obras que se han efectuado en Barcelona, como por ejemplo la nueva línea 9 del metro o el recorrido del Trambaix y el AVE.
- Se ha diseñado e implantado el **Plan del Control del Riesgo del arbolado viario**, cuyo objetivo es detectar las situaciones previsibles de peligrosidad (por ejemplo, la caída de ramas o árboles) y establecer las actuaciones idóneas.
- La revista *Barcelona Verda* (con una tirada de 10.000 ejemplares) se ha consolidado, convirtiéndose en un referente en el mundo profesional del verde y una herramienta de comunicación que llega a un público cada vez más amplio.

Las playas

- En el año 2005 se ha seguido implantando el **Programa de Gestión Integral del Litoral de Barcelona (PGILB)**, que potencia la incorporación de criterios medioambientales al mantenimiento de estos espacios.
- Las playas de Barcelona han obtenido **cinco banderas azules** que reconocen su buen estado, además de una distinción temática en Información y Educación Ambiental otorgada en el año 2004.
- Se ha dado continuidad a los estudios y las auditorías que permiten conocer con mayor precisión la cantidad y calidad de residuos que se generan en las playas, así como el perfil de sus usuarios.
- Se han estrenado **nuevos equipamientos y servicios en las playas**. El Instituto Municipal de

Personas con Disminución ha activado un servicio de ayuda al baño en la playa de la Nova Içària, mientras que en Sant Sebastià se ha estrenado una nueva señalización móvil sobre el estado del mar, además de nuevas papeleras para el reciclaje y sillas de vigilancia. También ha entrado en funcionamiento la nueva zona de baños públicos Banys del Fòrum, así como el alumbrado público en el paseo Marítimo de la Mar Bella y Nova Mar Bella.

Control de contaminación acústica

La gran novedad del año ha sido la puesta en marcha del II Programa Marco de Minoración del Ruido 2005-2007, cuyo objetivo es promover acciones para reducir la contaminación acústica en la ciudad. Este programa supone la consolidación de la labor iniciada en el 2003, y se ha desarrollado alrededor de diversas líneas de actuación, entre las que destaca el control del tráfico, que hoy en día constituye la principal fuente de ruido en Barcelona.

- La ciudad tiene uno de los parques de motos más importantes de Europa. Por este motivo, con la colaboración de la Guardia Urbana, se ha llevado a cabo una campaña de información dirigida a los conductores de estos vehículos (reedición de 3.000 ejemplares de la guía *En moto, mou-te bé*) y a los talleres de reparación, junto con otras tareas de sensibilización (750 controles sonométricos voluntarios) y de sanción (5.000 denuncias).
- La quinta **campana contra el ruido** en verano se ha centrado en la contaminación acústica en los locales de ocio nocturno. Así, además del habitual control en las terrazas de todos los distritos, se han inspeccionado 238 locales. La campaña se ha reforzado con acciones comunicativas en prensa, radio y televisión.
- La **Unidad de Análisis Acústico** ha aumentado en un 10% su servicio de apoyo técnico a los dis-

tritros, y al mismo tiempo ha continuado realizando estudios de impacto sonoro.

Energía solar

La privilegiada situación geográfica de Barcelona le permite aprovechar las sustanciosas ventajas económicas y medioambientales que se derivan del uso de energía solar. En este sentido, a lo largo del año se ha perfilado el texto del nuevo anexo de captación solar térmica de la Ordenanza General de Medio Ambiente Urbano, que se aprobará en el 2006, y que será de aplicación en casi todos los edificios nuevos y rehabilitados de la ciudad.

- Desde la entrada en vigor de la ordenanza actual, en el año 2000, se han tramitado 428 proyectos de edificaciones afectadas por esta normativa, que sitúan en **31.050 metros cuadrados la superficie total de captación solar** existente en la ciudad. Cabe destacar que, en cinco años, la extensión de placas en Barcelona se ha multiplicado por 18.
- La superficie de captación solar tramitada al finalizar el 2005 supone una ratio de 20,77 m² de placa por cada 1.000 habitantes y un beneficio ambiental equivalente al ahorro de 4.372 toneladas anuales de emisiones de CO₂.

5- Participación y comunicación

En el 2005, el principal mensaje que el Sector ha querido transmitir a los barceloneses ha sido el del compromiso con el civismo. Las campañas de comunicación han apelado al buen hacer de los ciudadanos en el momento de implicarse en el mantenimiento de sus calles y han insistido

en que es más fácil y satisfactorio para todos hacer las cosas bien, por ejemplo depositando los residuos exactamente en el lugar que les corresponde. Más allá de los individuos, el Acuerdo Cívico continúa un año más funcionando como compromiso entre la Administración y los colectivos vecinales y profesionales para la construcción de esta Barcelona limpia, ordenada y eficaz que todos los ciudadanos desean.

Campañas de comunicación

La comunicación es una herramienta necesaria para dar a conocer las actuaciones de mejora que se impulsan desde la administración municipal, pero también es un valioso instrumento de formación y sensibilización de la ciudadanía. Por este motivo, en el año 2005 el Sector ha vuelto a dedicar un gran esfuerzo a la edición de materiales informativos.

Campaña de comunicación del Plan de Mantenimiento Integral

- La imagen de un vecino del barrio abrazando la placa de su calle ha sido la pieza fundamental de esta campaña que, bajo el lema **Me gusta mi calle**, pretendía informar de las tareas de mantenimiento que se estaban llevando a cabo en la ciudad, y al mismo tiempo sensibilizar a los barceloneses sobre la importancia de cuidar el entorno urbano.
- La campaña de comunicación ha incluido el envío de cartas a los comercios y a los vecinos para anunciar el inicio de cada actuación de mejora, así como la creación de carteles, vallas de obra, banderolas (con la imagen de un personaje de la calle o del barrio) y octavillas. **Han recibido información 74.199 hogares y 11.207 establecimientos comerciales, mientras que unos 65 vecinos han colaborado en la campaña.**

Campaña de civismo

En el 2005 se ha seguido insistiendo en dos ejes temáticos ya abordados a lo largo de años anteriores: la **limpieza** y el **ruido**. Una vez más, el Sector se ha ocupado de gestionar las acciones comunicativas asociadas a estas cuestiones.

- La campaña de **limpieza** se ha centrado en recordar a los ciudadanos que deben depositar las bolsas de basura dentro de los contenedores y que no deben abandonar los trastos viejos en la calle. El lema ha sido **No te pedimos nada que no sepas hacer**.
- En cuanto a la **campaña contra el ruido**, se realizaron actuaciones de contención de actividades ruidosas tanto en el ocio nocturno como en la conducción de motos.

Comunicación de limpieza y recogida selectiva

- El Ayuntamiento ha establecido un día fijo semanal para proceder a la **recogida de muebles y trastos viejos** en los distintos barrios. Con el fin de informar a los ciudadanos del día que les corresponde sacarlos, se han editado carteles para las porterías y banderolas. Además, cada familia ha recibido cartas y un imán recordatorio y se han publicado anuncios en prensa sobre esta mejora del servicio.
- La **recogida orgánica** ha sido, un año más, objeto de diversas campañas que han servido para explicar a los ciudadanos cómo deben realizar la separación de la materia orgánica y los residuos no aprovechables, así como la forma en que deben utilizar el sistema de recogida que tienen en su barrio. Entre estas campañas destacan la de recogida orgánica con sistema neumático en el Front Marítim, la de recordatorio de residuos orgánicos genéricos 2005 (*Fem natura*) o la de recogida comercial de papel y cartón.
- Entre el 28 de noviembre de 2005 y el 15 de enero de 2006 se ha reforzado el servicio de limpieza vial y recogida de residuos para prestar cobertura al incremento de la actividad comercial

y la consiguiente generación de residuos propia del periodo navideño. Este año, los servicios de recogida han aumentado un 150% respecto a las fiestas del 2004.

Campañas para la reducción del ruido

Las acciones comunicativas orientadas a reducir la contaminación acústica se han concentrado en los meses de verano, y han girado alrededor de tres conceptos: **el ocio nocturno, la circulación de motos y el civismo**.

- Se han diseñado diversos materiales, como **triángulos adhesivos, carteles y puntos de libro**, que se han distribuido en establecimientos, talleres y tiendas de motos, así como entre los ciudadanos.
- Además, se ha reeditado la **guía de educación ambiental *En moto, mou-te bé***, de la cual se han impreso 3.000 ejemplares.

Otras actuaciones

- Se ha editado un **DVD divulgativo** para explicar las modalidades de instalaciones medioambientales (Puntos Verdes) que funcionan en Barcelona.
- Con el título *La Font Màgica de Montjuïc 1929-2004: El espectáculo continúa*, el Ayuntamiento ha presentado un **libro de fotografías que recoge algunos de los acontecimientos históricos** más importantes que han sucedido alrededor de este monumento emblemático durante sus primeros 75 años de existencia.
- Del 8 al 11 de marzo se celebró en Barcelona la quinta edición del **Salón de la Energía y el Medio Ambiente (Ecomed-Pollutec)**, donde la Comisión de Sostenibilidad, Servicios Urbanos y Medio Ambiente participó con un *stand* que recogía las principales iniciativas y acciones municipales en este ámbito.
- Más de 10.000 personas participaron en la **campaña de sensibilización *Reciclavidre en ruta***,

organizada por la asociación Ecovidrio y el Ayuntamiento de Barcelona. Titeres, charlas educativas, cuentos y talleres sirvieron para concienciar a niños y adultos sobre los beneficios del reciclaje del vidrio.

- Las fiestas de La Mercè llevaron la **Ciudad de las Personas** al paseo de Gràcia para que los ciudadanos y ciudadanas conocieran muy de cerca los servicios municipales de proximidad. El Sector participó en la exposición con **contenedores diseñados para personas con problemas de movilidad**, vados que hacen accesibles las aceras, pavimentos sonorreductores y un Punto Verde móvil. También se pudo degustar palomitas hechas con energía solar y descubrir las ventajas de las energías renovables.
- El **Sector ha renovado el diseño de su web principal**, que sirve de introducción para acceder al resto de páginas específicas: limpieza, alcantariado, fuentes, etcétera.
- Se ha seguido enviando a los trabajadores de Medio Ambiente y Servicios el **boletín electrónico trimestral *Torrent de l'Olla 218***.

Programa IRIS

El Ayuntamiento de Barcelona ha puesto en marcha el programa informático IRIS (Incidencias, Reclamaciones y Sugerencias), orientado a gestionar los avisos, las quejas y las peticiones de servicios formuladas por los ciudadanos. IRIS se convierte, así, en un excelente indicador de la situación en que se encuentra Barcelona, al tiempo que ayuda a percibir la opinión pública en relación con los servicios efectuados.

- El programa permite la entrada de cualquier tipo de comunicación procedente del ciudadano a través de diversas vías, aunque la más habitual es el teléfono gratuito 900 226 226 (el teléfono del civismo).

También posibilita el seguimiento de las demandas y facilita la respuesta por escrito de la Administración mediante el canal que el ciudadano desee, sea un mensaje de correo electrónico, una carta o un mensaje SMS.

- Este año se han procesado **234.000 entradas en el programa IRIS**, de las que el 64% se refiere a los servicios prestados por el Sector, como la recogida de muebles y trastos viejos abandonados en la vía pública, la limpieza de calles, la señalización en mal estado o las farolas que no funcionan, entre otros.

El Acuerdo Cívico

El Acuerdo Cívico por una Barcelona Limpia y Sostenible es un proceso de comunicación y diálogo en el que participan instituciones ciudadanas, entidades culturales y de investigación, asociaciones comerciales y de vecinos y otros grupos de la ciudad. El objetivo de esta iniciativa, que nació en el año 2000, es trabajar de un modo consensuado y coordinado en la mejora de la gestión ambiental y del espacio público de Barcelona. Con el tiempo, el Acuerdo Cívico se ha ido consolidando, hasta alcanzar los más de 280 compromisarios actuales.

- En el 2005 se han firmado **16 acuerdos de cooperación** con diversas entidades barcelonesas implicadas en actividades comerciales, de servicios y profesionales. La tipología de acuerdo prioritaria ha sido la de mejora de la gestión ambiental y fomento de la recogida selectiva, así como la conservación del espacio público.
- Se ha puesto en marcha una serie de actuaciones dirigidas a consolidar los procesos de organización y comunicación que se derivan del Acuerdo Cívico, como es la **creación de una base de datos de los compromisarios**.
- El Ayuntamiento ha realizado las **sesiones técnicas anuales de seguimiento** y evaluación con

los cinco grandes colectivos firmantes de acuerdos de cooperación: Fundació Barcelona Comerç (que agrupa 17 ejes comerciales), Consell d'Empreses Distribuïdors d'Alimentació de Catalunya (que reúne a 18 empresas), Petita i Mitjana Empresa de Catalunya (que incluye 88 asociaciones, gremios y empresas), Consell de Gremis (formado por 31 gremios) e Intercolegial (que reúne a 22 colegios profesionales).

- Se han aumentado los recursos destinados a las tareas de **formación en el terreno de la gestión de los residuos** municipales, principalmente en lo que respecta a las actividades comerciales.
- Este año se han organizado **50 charlas informativas y 13 seminarios de formación**, con un total de **838 asistentes**.
- Cabe destacar también el proyecto Oficina Verde, que ofrece a los colegios profesionales firmantes del acuerdo un servicio asistencial externo para realizar acciones de mejora ambiental en sus sedes centrales.

Indicadores 2005

- El conjunto de acuerdos firmados permite llegar de forma potencial hasta **37.166 actividades** económicas establecidas en la ciudad, a las que deben añadirse todos los miembros de asociaciones y entidades sin ánimo de lucro que son firmantes de acuerdos de cooperación.
- En el 2005 han tenido lugar más de **190 reuniones de trabajo** con entidades de Barcelona para colaborar en la mejora de la gestión ambiental y, en particular, de la gestión de los residuos derivados de su actividad.
- Más de 25 entidades firmantes de acuerdos de cooperación disponen de **tarjetas de bonificación de los Puntos Verdes**, que les permiten disfrutar de un descuento sobre la tarifa de recogida de residuos especiales de Punto Verde (del 50%

o del 100% si son entidades sin ánimo de lucro). Actualmente hay en circulación **2.752 tarjetas de bonificación** de los Puntos Verdes.

- **La recogida de Roba Amiga**, a cargo de la Fundación Formación y Trabajo y la Fundación Engrunes, ha sido de más de 1.600 toneladas, cifra que supone un incremento del 10% respecto a la recogida en el 2004.
- En el 2005 se han incorporado al **servicio de pago de recogida de muebles** tres empresas de ámbito social que tienen como principal objetivo la integración de personas con dificultades. Son la Fundación Formación y Trabajo, la Fundación Engrunes y la Fundación Recursos Solidarios, que prestan el servicio con día y hora concertados. Al margen de sus beneficios sociales, este sistema ha permitido aprovechar casi 250 toneladas de residuos y evitar que vayan a parar a tratamientos finalistas.

Sector for Urban Services and the Environment (94)

- Municipal Action Plan 2004-2007
- Towards efficient management
- The cost of maintaining the city
- Human Resources

Cleaning and Selective Waste Collection (97)

- Cleaning and waste collection

Maintenance of the City (98)

- Integrated Maintenance Plan for public space
- Coordination of road works
- Signing and road structures
- Street lighting and energy saving
- Paving
- Fountains and lakes
- Sewers
- Use of groundwater

The Environment (103)

- Environmental programmes
- Protection of natural spaces
- Noise pollution control
- Solar energy

Participation and Communication (106)

- Advertising campaigns
- The Iris programme
- The Civic Agreement

Over the last year, Barcelona has set in motion the Integrated Maintenance Plan for the city, which is our response to the need to sustain all the new public spaces that have emerged from an ambitious urban transformation process and the generation of greater quality of life. Many of the spaces which are still fresh in our memories, and seem to have only just been finished, are already fifteen or twenty years old, and over this period they have experienced intensive public use. We need to bring them up to scratch and leave them in optimum conditions for their continued use and enjoyment by the public.

We have fought to establish new public spaces in order to make it easier to live together in the city. Now we have to ensure that the pavements and urban furniture are of the highest quality, because this quality has come to define us as a city over the years, and it is a public demand which we are obliged to respect.

In addition to this, precisely in order to address the increase in quality with which we would wish to be characterised and the commitment of the city to do things in a certain way which is compatible with our surroundings, we have worked to ensure that this maintenance is carried in very specific ways. For example, using "quiet" paving to reduce noise pollution to a minimum, taking advantage of underground water for street cleaning, introducing non-polluting electric vehicles for cleaning purposes and supporting the use of low consumption light bulbs in our street lighting. These are all ways of showing a good example which demonstrate that achieving a city of quality, capable of providing its citizens with the best possible conditions every day, is not at odds with the principles of sustainability. On the contrary, these principles play an important part in assuring urban quality.

Joan Clos

Mayor of Barcelona

In 2005 we were warned of the importance of saving our resources. The drought is ample proof of the need to define policies to promote these savings. We need to achieve them from two different angles: first, by the rational use of resources and the promotion of policies for saving and the use of renewable, non-polluting energies, and second, through education in environmental values to build a society based on a model of sustainability. The City Council's management has made great advances in both of these areas.

In terms of saving water, we have increased the use of groundwater resources for ornamental fountains and street cleaning. In other aspects, such as street lighting, we have installed more low-consumption lamps. We have also decidedly opted for renewable, non-polluting energies, such as solar power. Since the introduction of the byelaw governing the use of solar power in 2000, 428 building projects have been approved with 31,050m² of solar panelling. Other non-polluting energies have also been introduced, such as the new sewage cleaning and maintenance and street cleaning vehicles which run on natural gas, or the electric vehicles used in the emptying of litterbins. Apart from being non-polluting, these vehicles are also quieter, and this is another of the aspects that we have been working on over the last few months. The construction of infrastructures such as rainwater deposits, which improve the quality of outflows into the sea, has made an important contribution to achieving environmental quality for the city. This solid path towards a sustainable management model for our resources would not be of any use without the support of an educational programme which builds a culture of sustainability, increases environmental awareness and supports the participation of all groups, starting in our schools, to ensure the commitment of those who work directly with policies for environmental management. In this context,

Agenda 21 is a tool for efficiency which is necessary to guarantee that the efforts we are making today will not only continue in the future, but will be reinforced by coming generations.

Imma Mayol

Third Deputy Mayor and President of the Commission for Sustainability, Urban Services and the Environment

The men and women of Barcelona have always known how to make the street their own and turn it into an important place in their lives. And it is also important for our visitors. The street is the place where we live side by side, where we relate to one another, a place to enjoy our free time, go shopping, enjoy the sun and the fresh air – in short, it is the dynamic pulse of our lives. People love the street. They demand quality public spaces which are clean and in good condition, and they require municipal services to guarantee that quality. In the Sector for Urban Services and the Environment, we have taken another step forward to be able to respond to the requirements of our citizens. The introduction of actions for the integrated improvement of public spaces has been one of the key instruments to achieve this commitment to quality. Actions have already been carried out in more than 700 streets and in 2006-2007 another 825 are planned. These works have enabled improvements in public space based on a programme of actions designed according to the needs of each square or street. The concept of improving public spaces is a global one which does not only contemplate the conservation of elements such as paving, pavements and urban furniture or other equipment. Also included within the concept of improvement are criteria of accessibility, with the construction of pedestrianised areas and the removal of architectural barriers from streets and buildings.

In terms of cleaning, the sector has also responded to new requirements and demands, and has introduced more resources to guarantee the maintenance of clean public spaces. In parallel, conscious of the fact that if it is often necessary to adopt corrective measures to achieve quality public spaces, preventative measures are also necessary, and campaigns for civic behaviour have been stepped up to raise awareness of the responsibility we all have for our surroundings and the privileged space which a city like Barcelona can offer us to live in.

The task of those of us who work in municipal services should continue to focus on finding all possible ways to identify problems, find specific solutions and promote wider involvement and cooperation by the community to maintain an efficient model for the management of public space.

Francesc Narváez

Councillor for Urban Services and Maintenance

1-Sector Urban Services and the Environment

Barcelona is an active city, in which people are constantly moving around. The people of Barcelona are able to enjoy life in the street: the squares, the parks and the beaches are the spaces most frequented both by the people of the city and its visitors. So keeping the public spaces clean and orderly and guaranteeing that the infrastructures function properly with total respect for the environment, are priorities for the City Council. The Sector for Urban Services and the Environment is responsible for decision-making and driving forward the actions necessary to make Barcelona a comfortable, operative and sustainable place to be.

Municipal Action Plan 2004-2007

In 2005 the City Council achieved some of the basic aims included in the Municipal Action Plan for the period 2004-2007. Below are the most important initiatives carried out by the Urban Services and Environment Sector.

Sustainability and the Environment

- Presentation of 61 Action 21 plans to add to the 170 presented by the schools participating in Agenda 21. Among the Council's initiatives are the Swallow Project and the Green Office.
- 10 new cleaning and sewage maintenance vehicles are introduced, powered by natural gas, therefore producing less pollution and less noise.
- Reduction of water and energy consumption by the municipal services.
- Reduction in noise pollution and introduction of the 2nd Noise Reduction Framework Programme (aimed at mopeds and night bars and clubs in summer, among other things).

Maintenance and cleaning

- Culmination of maintenance activities in 786 streets in the city (474 of them completely pedestrianised).
- Barcelona now has 84% of the pedestrianised areas planned under the Accessibility Improvement Plan, which aims to adapt pavements for people with reduced mobility. More than 800km of streets are now accessible.
- To complement the integrated rehabilitation projects of the Institute of Parks and Gardens, improvement and maintenance work has been carried out in 10 of the city's parks.
- Increase in the percentage of selective waste collection to reach a total volume of 44.4%.
- The recyclable part of large volume waste is separated.
- Within the framework of the Civic Agreement, 19 new cooperation agreements have been established. The

main ones have been signed with neighbourhood associations for the integrated improvement of public space, the promotion of selective waste collection and the correct management of waste.

Natural Spaces

- Barcelona has **2,834.95 hectares of green space and 153,343 trees**. This year a Risk Control Plan for roadside trees has been designed and implemented, aimed at detecting foreseeable situations of danger such as fallen branches or trunks.
- In 2005 the introduction of the **Integrated Management Plan for the Barcelona Coastline (PGILB)** continued, promoting the incorporation of environmental criteria in the management of our beaches and coastline.
- Barcelona's beaches obtained **five blue flags** and a special mention for Environmental Information and Education in 2004. New equipment and services were also introduced on the beaches at Nova Icaria, Sant Sebastià, Banys del Fòrum, Mar Bella and Nova Mar Bella.

Towards Efficient Management

The Sector for Urban Services and the Environment works daily to improve the quality of life in Barcelona and make it a city which is looked after, operative and respectful to its surroundings. It implements the policies for action drawn up by the Commission for Sustainability, Urban Services and the Environment in accordance with the resolutions adopted at the City Council meetings.

The Sector is made up of different executive and support bodies, as well as companies and other related organisations.

- **TERSA** (Tractament i Selecció de Residus, SA)(Waste Treatment and Selection). This is responsible for the management, treatment and elimi-

nation of municipal waste in Barcelona and the Metropolitan Area, which it carries out in collaboration with a company set up for this purpose, (SIRE-SA) Solucions Integrals per als Residus (Integrated Waste Solutions). TERSA is a holding company of Barcelona City Council and the Metropolitan Organisation for Hydraulic Services and Waste Treatment (EMSHTR).

■ **CLABSA** (Clavegueram de Barcelona SA) (Barcelona Sewers). The aim of this company is the planning, control and technical exploitation of the city's sewage network, as well as other related services. It is made up of Barcelona City Council, Aigües de Barcelona (Barcelona Water Company) and the Fomento de Construcciones y Contratas (Construction and Contracts Promotion company).

■ **ACEFHAT**. This organisation is made up of the City Council, Aigües de Barcelona, Fecsa-Endesa, Gas Natural, Telefónica and Auna Telecomunicacions. It coordinates and manages the services on the public highway.

■ **Barcelona Energy Agency**. This is a public consortium created to promote the positioning of Barcelona as an example of good practice in aspects of energy and the environment. It is made up of the City Council, the Catalan Energy Institute, EMSHTR, IDAE, the Autonomous University of Barcelona (UAB) and the University Polytechnic of Catalonia (UPC).

■ **Municipal Institute for Parks and Gardens**. This is an independent organisation, assigned for working purposes to the Sector for Urban Services and the Environment, and its task is to administrate the green heritage of the city. It also works to maintain the beaches.

The City's Maintenance Budget

In 2005 the maintenance of Barcelona was carried out with a total budget of 298.4 million euros – 7% more than the previous year. Many of the investments

provisioned in the Integrated Improvement Plan for Public Space 2004-2007 were carried out and a blitz cleaning plan was introduced, resulting in a 12% increase in spending for this purpose.

■ Of the **298.4 million euros budgeted for city maintenance**, 79% correspond to spending by the Sector for Urban Services and the Environment. The remaining 21% are for maintenance contracts shared with the districts and managed by the Sector (cleaning and waste collection, paving and street lighting).

■ The **cost of waste collection and street cleaning was 159 million euros**, 12% more than in 2004. The blitz-cleaning plan has contributed to this increase.

■ **Maintenance of the city's infrastructures**, sewerage networks and fountains, paving and signing, and street lighting represented a cost of **55.5 million euros**, 6% more than for the previous year.

Major Investments

■ During the year many of the actions outlined in the **Integrated Plan for Improvement of Public Space** were carried out, with a forecast spending of 137 million euros between 2005 and 2007. Within the plan, in 2005 actions have been carried out in 390 streets in all districts, with an investment of **24 million euros**.

■ Investment in the **Waste Management Programme** has been aimed at works to improve the installations for pneumatic waste collection in Ciutat Vella, with the beginning of the future central collection point in the Raval (the second in the district along with Santa Caterina). The pneumatic network has become consolidated and construction of the green minipoints is complete, with the start of the second phase of the Font Trobada Cleaning Depot at Montjuïc.

■ In 2005, within the framework of the **Sewers Improvement Plan (PECLAB)** for the period 2004-2007, it is worth highlighting the beginning of the second phase of the Via Barcino collector which should be completed in the first quarter of 2006.

Human Resources

The staff reductions, which have characterised the Sector over the last few years, have continued, as a result of rationalisation, improvements and innovations in working methods and tools.

■ At the end of 2005, **the number of workers in the Sector for Urban Services and the Environment was 174** – eight fewer than in December of 2004 and 23 below the number of employees four years ago.

2-Cleaning and selective waste collection

The consolidation of Barcelona as a tourist city has brought with it over-use of its public spaces, thereby obliging the Sector to put into effect a blitz-cleaning plan in 2005. This reinforcement of the cleaning service has resulted in an 8.3% increase on the forecast budget. The blitz-cleaning plan, carried out mainly at weekends and holidays, has improved the beach services and has enabled the use of more teams for cleaning paint and graffiti, among other things. In terms of waste collection, the pneumatic system has been consolidated and the service for the collection of old furniture and junk has been improved.

Cleaning and waste collection

In 2005 the Sector activated a blitz-cleaning plan. In terms of waste collection, the pneumatic system has

been consolidated and a weekly collection has been established for old furniture and junk.

Blitz-cleaning plan

■ This special cleaning reinforcement plan has meant an **increase in the budget** allocated to this area of **8.3% (5 million euros)**.

■ The specific actions of the Plan have mainly been carried out at weekends, and **public holidays**, or other special days such as New Year's Eve, annual festivals, the Mercè Festival and neighbourhood festivals, among others.

■ The **beach services** have been improved, both by the extension of the high season (May to October) and an increase in the budget allowance for cleaning.

■ Services connected with **overcoming anti-social behaviour**, such as the collection of syringes and cleaning of urine in public spaces have also been stepped up.

Paint and graffiti

■ The cleaning service for the removal of paint and graffiti has been extended by five additional teams to reach a total of **26 work units**, a measure which has meant a **21.7% increase** in the resources destined to this activity in 2004. Most of the reinforcement work was carried out in Ciutat Vella, Eixample, Poble Sec and Gràcia.

Streets without cigarette ends

■ To coincide with the new Tobacco Laws, a pilot project has been carried out to install **500 waste bins** with ashtrays for depositing ash and cigarette ends.

■ In cooperation with the association of tobacco vendors, an awareness-raising campaign has been carried out to dissuade smokers from throwing their cigarette ends on the floor. Participating esta-

blishments distributed **200,000 personal, portable mini ashtrays** among their customers.

Waste collection

- **Pneumatic waste collection** has become consolidated in the Santa Caterina area with around 60 points collecting an average of 10 tonnes per week.
- In April work began in the Raval area on the installation of a **new central pneumatic collection point for the Ciutat Vella district**.
- General improvements have been made for the collection of voluminous waste in the whole of the city. A **weekly collection was established for free collection**, and each neighbourhood has an allocated collection day. Neighbours no longer need to arrange a pick up by phone. In cases when they cannot wait, a **home collection payment service** is also available.

New infrastructures

- A **new Green Point** was established in the Forum area.
- In mid-2005 the second phase of works was awarded for the **Jardins de la Primavera Cleaning Depot**, which, when completed will enable the rationalisation of the street cleaning service in Ciutat Vella and Poble Sec.

3-Maintenance of the City

The Integrated Maintenance Plan is one of the priority projects in the Municipal Action Plan 2004-2007, This Plan sees the beginning of a new maintenance culture in Barcelona, based on: prioritising the use of “quiet” paving to reduce noise pollution, use of groundwater for wash-

ing down the streets, changing street lighting bulbs to the low consumption variety which conform to energy-saving measures, making the streets more accessible, adapting and improving signing systems and maintaining fountains, lakes and sewers.

Integrated Maintenance Plan for Public Space

On 1 March the works planned for 2005 began within the Integrated Maintenance Plan – one of the highest priority projects in the Municipal Action Plan that year. During 2005 works were carried out in 786 streets and 10 parks in the city.

Aims

In the last 15 years, Barcelona has made great strides in its urbanisation of new or consolidated areas of its neighbourhoods, which has in turn lead to a major transformation in the city's streets. While maintaining these efforts, it was necessary to **set up collective maintenance to reach all parts of the city and be visible**. The Integrated Maintenance Plan 2004-2007 was therefore put into place. The main aims of the Plan are:

- To guarantee continued improvement of the streets of Barcelona.
- To adapt the city to the mobility of the people.
- To integrate the management of the municipal services, in order that works may be carried out in as little time as possible and cause minimum disturbance to neighbours.

Actions

The Integrated Maintenance Plan covers **diverse actions of differing intensity** that have been designed and planned with each of the districts, according to their needs. The municipal government has made a major investment to carry out works in the areas of:

- Paving

- Pavement improvements
- Signing
- Green zones
- Traffic lights
- Fountains
- Improvements to the sewers network
- Public street lighting
- Escalators
- Accessibility
- Cleaning of paint, graffiti and removal of posters
- Burial of electrical cables
- Parks infrastructures

Street Improvements

- **Improvement works have been carried out in 786 streets and 10 parks in Barcelona.** 474 of these streets have been completely pedestrianised. During 2006-2007 work is forecast on another 825 streets and 19 parks.

Pavement Improvements

- Improvements have been made to **more than 150,000m² of pavements**. These improvements include repairs and improvements to the tree wells, kerbs, runoff drainage slabs and small paving slabs, as well as the replacement and improvements to damaged street furniture.

Burial of electric cables

- The City Council has signed an **agreement with FECSA-Endesa** to bury electrical cables in the areas where this is necessary. The company will supply the cables and installations while the City Council assumes the cost of the civil works.

Accessibility

- Construction of **3,325 lowered kerbs adapted for use by people with reduced mobility**. At the end of 2006 the aims of the Accessibility Plan

approved by the City Council in 1996 will have been achieved.

- There will also be work to **reorganise the urban furniture**.
- Introduction of **levelled streets**.

Coordination of Road Works

For the third consecutive year, 2005 has seen a reduction in the number of open road works on public streets, which totalled 16,279 – 166 fewer than the previous year. The ACEFHAT company is responsible for the overall coordination and management of all works carried out by service companies and other public or private operators on the streets of Barcelona, with the aim of minimising public disturbance.

- This year **166 fewer road works than in 2004** were carried out, although the daily average for open works was 481 – the highest for four years.
- Activity by fibre optic cable operators increased as a result of increased investment while the length of works has decreased given that Gas Natural has finalised the complete substitution of its network.
- The coordination of work with different service companies and other Council departments has enabled a **reduction of 698 in the number of road works (499 last year)**. If, in the absence of this coordination, the road works had been carried out, they would have involved digging up 73 kilometres of the public highway, but finally they were not necessary.

Signing and Road Structures

Every year there is a large volume of requests in the different districts of the city for action related to the maintenance of traffic signing (modifications, improvements, repainting, etc) and these require a quick and effective response. The growing introduction of

new technology, treatments and materials has been decisive in the preservation of road protection structures and elements, such as bridges, pasarelles, raised walkways and balustrades.

Signing

- This year a **Blitz Plan for Ciutat Vella and the Eixample** was carried out, including intensive maintenance of the signing (cleaning, improvements and substitution). The success of these works has acted as an impulse for similar works in other districts.
- The number of **motorcycle parking places** has significantly increased, especially in the green zones. Also noteworthy is the increase in **bicycle parking places**, as a result of increased use of bicycles in the city.
- There has been a large move to clean supports for **vertical signposting** and many signs have been replaced to avoid posters and stickers being used on them. The strategy of rationalising the number of vertical signposts is encouraged in order to clean up the public space.

Elements and Structures for Road Protection

- Repairs have been carried out on the panels in the Rovira and General Mitre tunnels, the lateral protections on the Palomar bridge and the paving of the Mühlberg street bridge in Carmel. The joins in the paving have also been renewed at Glories.
- In total, **2,490 metres of handrails and posts** have been installed or repaired, **355 bollards** repaired and **2,050 square metres of structures** have been built.
- Work on **individual sites** affected more than **67,730 square metres**, a much higher figure than that for the previous year. The most significant works were the renovation of the Llosa Baró de Viver sports complex and the escalators at the

Baixada de la Gloria (centralised and controlled remotely by the Sector), as well as the repair of the Carretera de les Aigües and the urbanisation of the Torrent de la Font del Mont, among other works.

Street lighting and energy saving

Throughout the year, within the Integrated Improvement Plan for Public Space, significant renewal of street lighting has been carried out, affecting 3,729 lighting points and 1,475 individual lampposts, with an energy saving of some 312,000 kW/hour. 2,071 lighting points have also been introduced in the city. In 2005 new maintenance contracts were approved and awarded for public street lighting and urban tunnels.

Lighting Points and Consumption

- The number of installations for public street lighting has continued to increase in recent years, with the inclusion of **2,071 new lighting** points which bring the total number to 139,639 street lamps. This represents a **real increase of 378 units** (0.27% of the total), given that the rest corresponds to the renewal of lighting points in places where remodelling has taken place.
- The total bill for public street lighting and tunnels was **9,230,000 euros**, with an increase on last years' figure corresponding to the increase in new lighting points.
- The number of escalators has not increased, except if one considers the renewal and centralisation of those at the Baixada de la Gloria.

Centralised Control

- The evolution of the number of installations with centralised control continued.
- The new system of dynamic lighting control allows optimal functioning and energy consumption for street lighting. At the end of the year, this technique

was already being used in **640 centrally controlled circuits** in Barcelona.

Energy Saving Programme

- This programme has become consolidated and the options for large savings are reduced. For this reason the actions in 2005 focussed on different lines which include: the reduction of potential through the substitution of mercury vapour lamps by sodium vapour lamps, the renewal of lighting introducing more efficient products and the installation of new control panels with flux reduction systems.
- **Total lighting in Barcelona is currently made up of 59.35% sodium vapour lamps and 21% mercury vapour lamps.** 17.47% are fluorescent, both normal and compact types, while 2.18% are special incandescent lamps or metallic halogens.

Christmas Lights

- The Christmas lights campaign in 2005 in Barcelona consolidated the fibre optic lighting, microlamps and other **low consumption lighting**.
- Technical, management and regulatory innovations this year focussed on the control of sustainability, reliability and adaptation to the new regulations.
- Thanks to the application of criteria for the optimisation of ornamental lighting, in 2005 an **energy saving of 13.55%** was achieved compared with the previous year.

Paving

In 2005 the new maintenance contract for paving came into effect, and will last until 2008. Within this service a total surface area of 186,631 square metres of public highway was paved, 95,238 of which using "quiet" material. In installing of this kind of urban asphalt, the City Council is attempting to reduce the impact of traffic noise in the city.

- Of the total asphalted surface, 33,592 square metres was carried out by the Sector, and the remaining 153,592 by the districts.
- Barcelona now has **2.9 million square metres of "quiet" paving**. This means that **75% of the basic road network** uses this kind of paving, and this figure will rise to 100% by 2007.
- A series of actions has been carried out to improve paving in different parts of the city. The most significant of these is the Avinguda Josep Tarradellas (Entença–Francesc Macià), Carrer Urgell (Francesc Macià–París), Ausiàs March (Urquinaona–Marina), Consell de Cent (Marina–Meridiana), Almogàvers (Marina–Lluís Companys) and Comtes de Bell-lloc, at Avinguda Diagonal (bus lane from M. Cristina–Pius XII and side lanes of M. Cristina–Sarrià), Plaça Joanic, and Carrers Gran de Sant Andreu and Independència (Provença–Sant Antoni M. Claret), among others.

Fountains and Lakes

- For another year, the Sector has given priority to saving water and electrical energy in its management of the municipal fountains, supporting systems of water recirculation and lighting using fibre optic cables, as well as the use of groundwater. All of these measures will be significantly increased in 2006 with the introduction of the new contract for the cleaning and conservation of public and ornamental fountains.
- In 2005, **1,563 public and ornamental fountains** were cleaned and maintained – one less than last year. The tasks of improvement and conservation were carried out by a total of 53 people and 31 vehicles.
 - As a consequence of the measures adopted as a result of the drought last year, **water consumption in the fountains dropped by 20%**. While the decree was being observed, the number of hours

that the ornamental fountains were in operation **using recycled water** was reduced and those which did not use this system (around 25% of ornamental fountains) ceased to function completely.

- Among the main measures for the rationalisation of water consumption, the installation of recycled water in the fountains at Citerea (Les Corts) and two fountains at Sant Martí de Provençals is significant, as well as the waterproofing of the fountains at Citerea, Plaça Espanya and Cascada 3, among others. The consumption of electricity in the fountains dropped by 4.4%
- In order to improve the cleanliness of the water, an ultrasound apparatus was installed in the fountains at l'Escorçador and Forum Nord.
- **The consumption of electricity dropped by 4.4%** thanks to the **fibre optic illumination** of the fountains at Citerea and the fountain of the Francesc Macià monument in Plaza Catalunya.
- There are currently 11 fountains using this type of illumination in the city. 2,540,000 people and 15,560 coaches visited the **Magic Fountain**, and 30 special shows took place. Information about the installations of this monument has been disseminated among colleges, associations and other organisations.

Sewers

The new cleaning and conservation contract for the city's sewerage network, signed for eight years, aims to ensure that all water, both water and rain, circulating around the city conforms to criteria for efficient and respect for the environment.

- In 2005 **6,915 metres of new sewers** were built and 5,339 more repaired or remodelled.
- **10 lorries** which run on compressed gas were bought, enabling an 85% reduction in the emission of toxic gas into the atmosphere and a sound reduction of 6 decibels. The Sector also has **25**

new trucks and vans for inspections, emergencies and repairs. Of these vehicles, 4 have a new system of recirculation and filters which enables drinking water consumption to be minimised.

- The **mechanisation of services** has increased and **computer support** has been applied generally.
- For cleaning the surface water at the beaches, a **Pelikan and two Marnett craft** are available and have recovered 219m³ of waterborne waste.
- In the **PECLAB** the Via Barcino collector has been built for the CLABSA project and management. The maintenance and exploitation of the **10 rainwater deposits and 6 tapping and storage sluice gates** has been carried out. In 2005, in sewage systems alone, **CLABSA** carried out **3 projects, 46 studies and assessments, 8 flood reports, 150 project reports, and 398 network reports.**

Use of Groundwater

2005 was characterised by extreme drought in Catalonia. In order to contribute to the savings of water resources, the Sector took measures which in some cases involved the substitution of drinking water by groundwater. This made it possible to reduce the consumption of City Council drinking water by 14.09%.

Consumption

- **Total water consumption by the City Council dropped by 12.65%**, with a 14.09% reduction in drinking water.
- **The use of groundwater increased by 2.30%** representing almost 10% of municipal water resources.
- The consumption of drinking water for parks irrigation, road cleaning and ornamental fountains, which in 2002 represented half of total City Council consumption, **has been progressively falling to reach 42.5% of all water used this year.**

■ **Non-drinking water which is used for street cleaning** has risen from 18.3% of consumption last year to 42% this year. The percentage for irrigation of parks and gardens is 13.3%.

- More than 42% **consumption of groundwater** corresponds to the irrigation of green zones, 20.3% to ornamental fountains, 19.6% to street cleaning and 17% to sewers.

Infrastructures

- Important milestones were reached in the first phase of the **network of irrigation outlets in Poble Sec-Paral·lel.**
- A project has also been started for the **tapping of new water in Poble Sec-Paral·lel**, in order to increase the resources for the mountain of Montjuïc.
- A new **water deposit has been placed in Montjuïc Castle**, with a capacity of 1,300 cubic metres. In addition to facilitating irrigation using groundwater in the higher part of the mountain, it is important for fire fighting in this green area.
- As part of the **CLABSA** contract programme, it is charged with using and maintaining the systems and installations of the groundwater network.

4-The Environment

Barcelona enjoys the privileges of the Mediterranean climate. The sun and pleasant temperatures invite one to spend time outside in the natural areas of the city. The City Council is continuing its efforts to open Barcelona up to nature. There are more and more trees being planted, the green areas are extended and the beach infrastructures are being improved. But the commitment of the public using these spaces is essential to their maintenance.

Educational programmes continue to disseminate a culture of sustainability and respect for the environment.

Environmental Programmes

Once again, Barcelona City Council has organised a whole series of activities to involve its citizens in environmental protection and the building of cleaner, healthier surroundings. These initiatives have been developed in different fields to reach both adults, young people and children – all them with a common aim: to move towards an increasingly sustainable Barcelona.

Agenda 21

The Citizens' Commitment to Sustainability in Agenda 21 is based on public participation and so anyone who wants to become involved can do so, whether they are individuals or organisations. It involves drawing up an Action Plan which details the commitments and aims which every member of the public or association voluntarily adopts.

- At the end of 2005 the agreement had been signed by **227 institutions and public organisations** that had presented **61 action plans**, which can be consulted at www.bcn.es/agenda21/accio21/A21_PlaAccio.htm.
- This year's activity centred on the holding of the **Signatories Convention on the Public Commitment to Sustainability**. The video *The emerging (sustainable) city* was presented along with the publication *100 good ideas: A catalogue of good practice by the signatories of the Public Commitment to Sustainability*.
- As a tool to evaluate the progress attained for each objective of Agenda 21, the third **Indicators 21** report was made public, and can be consulted at www.bcn.es/agenda21.
- The City Council has also provided the impulse for projects which enable advancement of some of the

points of Agenda 21 by the municipal government. This is the case of initiatives related to biodiversity such as the **Swallow Project**, which has enabled a census of swallows' nests in the city. Another example is the **Green Office Programme**, which works for the sustainability of the municipal dependencies.

- Barcelona took part in the **Conference of the Parties to the United Nations Convention on Climatic Change** and in the first meeting of the signing parties to the Kyoto Protocol. In addition the city was re-elected to form part of the executive committee of the ICLEI (**Local Governments for Sustainability**) for the period 2006-2009.
- Visits to find out more about the activities of the Sector have included delegations from Marseilles (France), Sendai (Japan) and the Paris School of Engineers.

Agenda 21 Schools

The City Council encourages all educational centres in the city (teachers, students, non-teaching staff and families) to make their own Agenda 21, with each school drawing up its own action plan for the environment and sustainability. The municipal council offers help to the schools in developing this programme through information and assessment services, as well as economic support.

- During the 2005-2006 academic year, Agenda 21 Schools experienced significant growth compared with the previous year, with **170 centres: 121 of them public and 49 private and grant-aided**.
- Among the subjects covered by the programme, the following should be highlighted: sustainable use of resources such as water and energy, biodiversity, school gardens and allotments, noise, mobility, waste and the environmental quality of the centre. Schools' action plans can be seen at www.bcn.es/agenda21/a21escolar.

'How does Barcelona work?' Programme of Environmental Activities for Schools

Involving schoolchildren in the commitment to the environmental operation of the city is one of the Council's biggest challenges and the main aim of this programme.

- During the 2004-2005 academic year **11,950 students** took part in the programme.
- The activity **Reciclet** corresponds to schoolchildren in primary and the first two years of secondary school, and involved the participation of 3,501 children. 2,978 took part in the **Reciclus** project for older schoolchildren.
- During the spring a pilot project entitled *How does Barcelona work? Environmental routes through the city*, aimed at adults was designed and attended by 400 people.

Sustainable Barcelona Resources Centre

Members of the public wanting to know how they can act more respectfully towards the environment can contact this centre, which houses the Agenda 21 information point, programme of training activities, documentation centre and a permanent exhibition about the operation and life in the city, among other services. The Energy Agency also located its information point at the Resources Centre in 2005.

- In 2005 **21,683 people** used the centre.
- **7,097 phone calls** were received from people requesting information.
- **2,525 individual visits** were registered and **2,926** people took part in courses, discussion and seminars.
- The Documentation Service attended **879 people**.

Environmental Education Guides

As instruments for the dissemination of Agenda 21 and education for sustainability, new environmental education guides have been published in a collection which rea-

ched issue number 27 in December 2005. Throughout the year the following issues were published:

- Birds of Barcelona;
- The beaches and coastline of Barcelona;
- Green Office, for companies in the service sector;
- Companies and corporate social responsibility;
- Ethical financing and sustainability.

The Management of Natural Spaces

The Municipal Institute of Parks and Gardens is responsible for the administration of the green heritage in the city and its beaches. Enabling enjoyment of the green areas and the beaches continues to be one of the Council's main lines of action, as is the application of criteria for sustainability in their management.

Urban Green

- Barcelona has **2,834.95 hectares of green land surface**, of which 1,039.95 is urban land space. The rest comprises the areas of the Collserola Park which cross over into the upper part of the city.
- The city has **153,343 trees**, a reduction of 2,090 on the 2004 figure. The drop in the number of roadside trees is a result of different road works carried out in Barcelona, as well as the Metro Line 9, the tracks for the Trambaix and the AVE.
- A **Risk Control Plan for Roadside Trees** has been designed and implemented, with the aim of detecting foreseeable situations of danger (for example fallen branches and trees and establish the most appropriate course of action.
- The **Barcelona Verda magazine** (with an edition of 10,000 copies) has become a reference point in the professional green world and a communication tool to reach an ever-expanding public.

The Beaches

- During 2005 introduction of the **Programme for the Integrated Management of the Barcelona**

Coastline (PGILB) continued, encouraging the inclusion of environmental criteria in the maintenance of these spaces.

- Barcelona's beaches obtained **five blue flags** in recognition of the condition of their good condition, as well as a special distinction for environmental information and education awarded in 2004.
- Studies and audits for more precise information about the quantity and quality of waste generated by the beaches have continued, as well as user profiles.
- **New equipment and services on the beaches** have been introduced. The Municipal Institute for People with Disabilities has put into action a bathing support service at Nova Icària beach, while at Sant Sebastià there is new mobile signing for the sea conditions, as well as new recycling bins and life-guard watch seats. The new public bathing area at the Forum Baths was opened, as was public lighting in the Promenade at Mar Bella Nova Mar Bella.

Noise Pollution Control

The big news for this year was the start up of the **Noise Reduction Framework Programme 2005-2007**, with the objective of promoting actions to reduce noise pollution in the city. This programme implies the consolidation of work which began in 2003, and which has been developed around various different lines of action, including traffic control which constitutes the principal source of noise on Barcelona today.

- Barcelona has one of the largest numbers of motorbikes in Europe. Therefore, with the cooperation of the city's police (Guardia Urbana) an information campaign has been carried out aimed at riders (with the republishing of the **Get around safely by motorbike** guide) and repair workshops, as well as other tasks for awareness-raising (750 voluntary sound meter controls) and sanctions (5,000 cases reported).

- The fifth summer **noise control campaign** focused on the noise emitted by night bars and clubs. In addition to the usual controls on the bar terraces of all districts, 238 specific venues were inspected. The campaign was reinforced by advertising actions on radio, TV and in the press.
- The **Acoustic Analysis Unit** increased its technical support service by 10%, while continuing to carry out sound impact studies.

Solar Energy

The privileged geographical situation of Barcelona enables it to take advantage of the substantial economic and environmental benefits provided by solar energy. Throughout the year, work was carried out on the text of the new annexe for the capture of solar power - the general environmental Order, which is to be passed in 2006 and applied to all new and renovated building in the city.

- Since its introduction in 2000, 428 building projects have been affected by the current order placing the total surface area of **solar energy panels in the city at 31,078 square metres**. It should be highlighted that in five years, the number of solar panels in Barcelona has increased eighteen-fold.
- The total surface area for harnessing solar energy at the end of 2005 gave a ratio of 20.77m² for every 1,000 inhabitants and an environmental benefit in the form of an annual saving in CO₂ emissions of 4,372 tonnes.

5-Participation and Communication

In 2005, the main message that the Sector wanted to transmit to the people of Barcelona was a

commitment to civil behaviour. The advertising campaigns appealed to the good nature of its citizens in being involved in the maintenance of their streets and also insisted that it is easier and more satisfying to do things properly, like placing rubbish in the exact disposal point, and not beside it. Beyond a call to individuals, the Civic Agreement continued to function for yet another year as a commitment between the local government and neighbourhood or professional groups to build the clean, orderly and efficient Barcelona that all its citizens want.

Advertising Campaigns

Advertising is a necessary tool for informing people about actions for improvement carried out by the local council. But it is also a valuable instrument for education and awareness-raising among the public. In 2005, the Sector therefore put a lot of its effort once again into the production of advertising campaigns.

Advertising Campaign for The Integrated Maintenance Plan

- The image of a local person hugging their street sign was a fundamental piece in this campaign which, under the heading **I love my street** aimed to inform the public of the maintenance work that was being carried out in the city, while raising awareness among the Barcelona public of the importance of looking after the urban environment.
- The advertising campaign included sending letters to businesses and neighbours to announce the beginning of each improvement action, as well as the creation of posters, works fence advertising, banners (showing an image of a personality from the street or neighbourhood itself) and flyers. **74,199 homes and 11,027 commercial establishments received information while 65 local people participated in the campaign.**

Civil Behaviour Campaign

In 2005 two main themes, which have appeared in previous years, continued to receive high importance: **cleaning** and **noise**. Once again, the Sector has taken on the management of publicity associated with these areas.

- The **cleaning** campaign concentrated on reminding the public to place their bags of rubbish inside the bins and not to leave old junk in the street. The tagline was **We're not asking you to do anything you don't already know**.
- For the **noise campaign** there were actions against noisy activities both in terms of nighttime entertainment and motorbikes.

Advertising for Cleaning and Selective Waste Disposal

- The City Council established a specific day per week for the **collection of old furniture and junk** in each neighbourhood. In order to let the public know which was the allocated day for their neighbourhood, posters to be placed in doorways and banners were produced. In addition, every family received a letter with a fridge magnet reminder and there were adverts in the press to announce the improvement in this service.
- **Organic waste disposal** has once again been the subject of various campaigns to explain to the public the need to separate organic waste from other rubbish as well as how to use the collection system in their neighbourhood. Highlights of the campaign included the pneumatic waste collection points on the Front Maritim, the reminder of generic organic waste 2005 (*Back to nature*) and the commercial collection of paper and card.
- Between 28 November 2005 and 15 January 2006 street cleaning and waste collection services were stepped up to give greater cover for the increase in commercial activity and the consequent generation

of waste around the Christmas period. This year, collection services were increased by 150% compared with the same holiday period in 2004.

Noise Reduction Campaigns

Advertising actions aimed at reducing noise pollution were concentrated on the summer months and have revolved around three main concepts: **night-time entertainment, circulation of motorbikes and civil behaviour**.

- Various materials were designed such as **triangular stickers, posters and bookmarks**, and distributed to establishments, workshops and motorbike shops, as well as to the general public.
- The **environmental guide, Get around safely by motorbike**, was republished with an edition of 3,000 copies.

Other Actions

- An **educational DVD** was produced to explain the different types of environmental installations (Green Points) operating in Barcelona.
- The City Council presented a **book of photography entitled *The Magic Fountain of Montjuic 1929-2004: The show goes on*, covering some of the major historical events** which have taken place around this landmark monument during the first 75 years of its existence.
- From 8 to 11 March the 5th **Energy and Environment Fair (Ecomed-Pollutec)** took place in Barcelona, and the Sustainability, Urban Services and Environment Commission took part with a stand showing the main initiatives and municipal actions in this field.
- Over 10,000 people took part in the **awareness-raising campaign *Glass recycling route***, organised by the Ecovidrio association and Barcelona City Council. Puppet shows, educational talks, stories and workshops all served to

make children and adults more aware of the benefits of recycling glass.

- The Mercè Festival brought the **City of People** to the Passeig de Gràcia so that the public could get a close-up view of council services. The Sector took part in an exhibition of **rubbish containers designed by people with limited mobility**, lowered kerbs for accessibility to pavements, “quiet” paving and a mobile Green Point. There was also popcorn cooked using solar power and the opportunity to discover the benefits of renewable energy.
- The **Sector has renewed the design of its main website**, which serves as a gateway to access pages on specific areas: cleaning, sewers, fountains, etc.
- Employees of the Environment and Services department continued to receive the **quarterly Internet bulletin *Torrent de l’Olla 218***.

IRIS Programme

Barcelona City Council has introduced the IRIS computer programme for Incidents, Complaints and Suggestions, aimed at managing the reports, complaints and requests received from the public. In this sense, IRIS has become an excellent thermometer for the current situation of Barcelona, as well as helping to capture public opinion about public services.

- The programme allows any kind of communication to be sent by the public through a number of different channels, although the most usual of these in the free phone number 902 226 226 (the civil behaviour phone lines). It also makes it possible to monitor requests and facilitates a written response from the City Council by whichever means the member of the public prefers: e-mail, letter or mobile text message
- **234,000 communications to the IRIS programme** were processed in 2005, of which 64% refe-

red to services offered by the Sector, such as the collection of furniture and junk abandoned on the public highway, street cleaning, the poor condition of signs and broken street lamps, among others.

The Civic Agreement

The Civic Agreement for a Clean and Sustainable Barcelona is a process of communication and dialogue involving the public, cultural and research institutions, traders’ associations, neighbourhood associations and other groups in the city. The aim of the initiative, which was introduced in 2000, is for an agreed and coordinated manner of working towards the improvement of the environment and public space in Barcelona. Over time, the Civic Agreement has become consolidated to include more than 280 committed groups at present.

- In 2005, **16 cooperation agreements** were signed with different organisations in Barcelona involved in commercial, professional and service activities. The priority for these agreements has been improvement in environmental management and the encouragement of selective waste collection, as well as the upkeep of public spaces.
- A whole series of actions aimed at consolidating the processes of organisation and communication which derive from the Civic Agreement have been put into place, such as the **creation of a data base of committed groups**.
- The City Council carried out **annual technical monitoring and evaluations sessions** with five of the largest groups which have signed cooperation agreements: Fundació Barcelona Comerç (Barcelona Foundation for Commerce – which brings together 17 different commercial organisations), Consell d’Empreses Distribuïdores d’Alimentació de Catalunya (Council for Food Distribution Companies in Catalonia – composed of 18 companies) Small

and Medium Sized Businesses in Catalonia (including 88 associations, guilds and companies), Guild Council (made up of 31 guilds) and Professional Associations (22 professional bodies).

- Resources for municipal **waste management training programmes** were increased, mainly for commercial activities.
- In 2005, there were **50 information talks and 13 training seminars** with a total participation of 838 people.
- The Green Office project merits a special mention, as it offers the professional associations who have signed the Agreement an external service for carrying out environmental improvements in their own workplaces.

2005 Indicators

- The total number of agreements signed has potentially reached **37,166 economic activities** established in the city, and to these the members of non-profit organisations which have signed cooperation agreements should be added.
- **More than 190 working parties** took place in 2005 with different organisation in Barcelona, to work jointly on the improvement of environmental management and, in particular, management of the waste produced by their own activities.
- More than 25 organisations who have signed cooperation agreements have **Green Point cards**, enabling them to obtain discounts on the fee at the Green Points for special waste collection (50% discount or 100% for non-profit organisations). There are currently **2,752 Green Point cards** in circulation.
- The Fundació Formació i Treball (Work and Training Foundation) and the Engrunes Foundation collected more than 1,600 tonnes of used clothes under the **Roba Amiga programme**, representing a 10% increase on last year.

- In 2005 the **payment service for furniture collection** incorporated three new companies whose main aim is to integrate people with difficulties. They are the Fundació Formació i Treball, the Engrunes Foundation and the Fundació Recursos Solidaris (Foundation for Charity Resources), and offer a service with appointed days and times. Apart from the social benefits, this system has enabled the collection of almost 250 tonnes of waste and has prevented it ending up in endline processing.

